

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

Jiří Vrána

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**KRAJSKÉ POŘÁDKOVÉ JEDNOTKY POLICIE ČR
V BOJI PROTI POULIČNÍMU NÁSILÍ**

Autor práce: Jiří Vrána
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: kombinovaná
Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Josef Kříha
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2011

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. et Bc. Josefu Kříhovi za cenné rady,
připomínky a metodické vedení práce

ABSTRAKT

VRÁNA, J. *Krajské pořádkové jednotky policie ČR v boji proti pouličnímu násilí : bakalářská práce.* České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2011. 67 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. et Bc. Josef Kříha.

Klíčová slova: policie, pořádková jednotka, pouliční násilí, veřejný pořádek

Práce pojednává o krajských pořádkových jednotkách policie ČR a jejich boji proti pouličnímu násilí a hromadnému narušování veřejného pořádku. Je zaměřena na úkoly těchto jednotek, jejich výstroj a výzbroj. Dokumentuje činnost jednotek od jejich prvního nasazení na opatření při Zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v Praze v roce 2000 do současnosti. Práce je zaměřena regionálně na pořádkovou jednotku územního odboru Semily, začleněnou nejprve v rámci Krajské pořádkové jednotky Východočeského kraje, od roku 2009 Severočeského kraje a od roku 2010 Libereckého kraje.

ABSTRACT

VRÁNA, J. *The Czech republic regional police disciplinary units fighting against street violence : bakalářská práce.* České Budějovice : České Budějovice : The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2011. 67 p. Supervisor : Mgr. et Bc. Josef Kříha.

Key words: police, disciplinary unit, street violence, public order

This essay talks about regional disciplinary units of the Czech police force and their fight against street violence and public disorder. The essay focuses on the tasks of these units, their accessories and equipment. It traces the activities of these units from their first deployment during the meeting of the International Monetary Fund and World Bank in Prague in the year 2000 till present. The essay is based on the disciplinary unit of the Semily Territory division, which was first part of the East-Bohemia Regional Disciplinary Unit and from 2009 part of the North-Bohemian Regional Unit and from 2010 part of the Liberec.

OBSAH:

ÚVOD	9
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	11
2 VEŘEJNÝ POŘÁDEK A PRVOTNÍ NORMATIVNÍ PRÁVNÍ AKTY	12
2.1 Prvotní normativní právní akty.....	12
3. POULIČNÍ NÁSILÍ A NEJRIZIKOVĚJŠÍ SKUPINY NA ÚZEMÍ ČR Z TOHOTO HLEDISKA	15
3.1 Extremisté.....	15
3.2 Sportovní fanoušci, tzv. hooligans	16
3.3 Účastníci technoparty	17
4 VZNIK, ÚKOLY A VÝSTROJ KRAJSKÝCH POŘÁDKOVÝCH JEDNOTEK	20
4.1 Vznik a úkoly	20
4.2 Výstroj	21
5 VYBRANÉ ZÁKROKY TĚCHTO JEDNOTEK DOKUMENTUJÍCÍ ČINNOST A VLIV TĚCHTO ZÁKROKŮ NA JEJICH VÝVOJ	27
5.1 Zasedání MMF a SB v Praze v roce 2000 a summit NATO v Praze v roce 2002..	27
5.1.1 Situace.....	27
5.1.2 Zhodnocení.....	29
5.1.3 Opatření.....	30
5.2 CzechTek 2005.....	32
5.2.1 Situace	33
5.2.2 Zhodnocení.....	35
5.2.3 Opatření.....	37
5.3 Sraz extrémistů 17. listopadu v Janově u Litvínova.....	38
5.3.1 Situace	38
5.3.2 Zhodnocení.....	39
6 VÝCVIKY A INSTRUKČNĚ METODICKÁ ZAMĚSTNÁNÍ	42
6.1 Součinnostní cvičení 13. dubna 2005.....	42
6.2 Součinnostní cvičení 4. května 2006	44
6.3 Součinnostní cvičení 14. března 2007	47

7	NOVÉ TRENDY V SOUČASNOSTI.....	50
7.1	Poznatky ze zahraničí	50
7.2	Zařazení nových prvků do výcviku	52
ZÁVĚR.....		54
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	57
	SEZNAM ZKRATEK	60
	PŘÍLOHA I.....	61

ÚVOD

Každá demokratická společnost má za povinnost garantovat zajištění klidu a veřejného pořádku potřebného pro nerušený chod celé společnosti. Jde o zajištění klidu a veřejného pořádku jak na teritoriu celého státu, tak v jeho jednotlivých místech.

„V systému orgánů odpovědných za plnění úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti má prioritní postavení Policie České republiky, která je koncipována jako ozbrojený bezpečnostní sbor plnící úkoly v uvedené oblasti společenských vztahů v rozsahu vymezeném ústavními zákony, zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy.

Zaměření činnosti policie, obecně charakterizované oblastí vnitřního pořádku a bezpečnosti, je blíže specifikováno úkoly, které policie plní. Tyto úkoly jsou stanoveny pro policii jako celek. Z hlediska potřeby efektivního plnění daných úkolů dochází uvnitř policie k jisté dělbě věcné působnosti, což nachází odraz v jejím vnitřním členění na jednotlivé služby. Prioritní postavení mezi těmito službami zaujímá služba pořádkové policie. Tento článek systému policejních služeb se zaměřuje na plnění základních policejních úkolů, které ve svém souhrnu představují východisko pro činnost policie jako celku i pro její další organizační články.

Nejfrekventovanějšími z těchto úkolů jsou zajišťování ochrany veřejného pořádku, jak samostatně, tak ve spolupráci s orgány obcí, ochrana bezpečnosti osob a majetku, dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu a další. Jedná se o úkoly, které jsou plněny na veřejnosti, v bezprostředním kontaktu s občany aj. osobami.“¹

„Tyto úkoly plní především služba pořádkové policie, která je především garantem ochrany veřejného pořádku, avšak spolupodílí se na plnění dalších policejních úkolů, což představuje tak široký záběr, který nemůže zajistit pouze tato služba. To znamená, že na plnění základního poslání pořádkové služby se spolupodílejí i jiné subjekty a jejich pracovníci. Taktéž v rámci služby pořádkové policie existují určitá specifika jak z hlediska subjektů, tak i náplně pracovní činnosti jednotlivých jejich pracovníků. To vše je významné pro členění sil pořádkové služby. K vlastním (interním) silám pořádkové služby řadíme všechny prostředky její organizační struktury. Je zřejmé, že z hlediska institucionálního pojetí pořádkové služby je jádro

---

¹ MACEK, P. *Pořádková činnost policie, Obecná část*. 2. vydání. Praha : Police history, 2008. Kapitola I. Předmět a systém učební disciplíny pořádková činnost policie, s. 7-8.

těchto sil soustředěno na základním článku, tj. na organizačních výkonných člancích útvarů Policie ČR, ke kterým patří zejména:

- obvodní (místní) oddělení Policie ČR územních odborů (obvodních, městských) ředitelství
- oddělení železniční policie Policie ČR územních odborů (obvodních, městských) ředitelství

a dále pak:

- oddělení hlídkové služby
- oddělení doprovodů vlaků
- pohotovostní motorizovaná jednotka
- oddělení služební kynologie
- oddělení jízdní policie
- věžeňsko eskortní oddělení
- zásahová jednotka
- speciální pořádková jednotka²

V rámci jednotlivých územních odborů v současné době působí pořádkové jednotky, zařazené do krajských pořádkových jednotek jednotlivých krajů, které se podílejí na zajištění veřejného pořádku při jeho hromadném narušení, při tzv. pouličním násilí. A o těchto krajských pořádkových jednotkách bude pojednávat tato práce se zaměřením na jednotku při Územním odboru Semily, která byla zařazena do roku 2008 v rámci Krajské pořádkové jednotky Východočeského kraje, v roce 2009 v rámci Krajské pořádkové jednotky Severočeského kraje a od roku 2010 v rámci Krajské pořádkové jednotky Libereckého kraje. Toto téma jsem si vybral proto, že jsem velitelem této jednotky od jejího počátku a s činností těchto jednotek jsem dobře obeznámen jak po teoretické, tak především po praktické stránce.

---

² MACEK, P. *Pořádková činnost policie, Obecná část*. 2. vydání. Praha : Police history, 2008. Kapitola VI. Síly a prostředky pořádkové služby, s. 68-69.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

V práci bych chtěl seznámit odbornou i laickou veřejnost s problematikou boje Policie ČR s pouličním násilím, které též můžeme nazývat hromadnými narušeními veřejného pořádku, kdy tato problematika je úkolem především pořádkových jednotek. Poskytnu náhled na odbornou a specializovanou činnost krajské pořádkové jednotky z praxe nižšího velitelského článku se zaměřením na potřebnou výstroj a výzbroj, důležité zákroky a výcviky s vyhodnocením a dalším vlivem na tuto problematiku. Popsaná specifika jsou zde zaměřena regionálně, na oblast bývalého Východočeského kraje a Severočeského kraje, rozděleného v současné době na Liberecký kraj, Ústecký kraj a Královéhradecký kraj.

Při zpracování dat a řešení výzkumných otázek byly použity dvě hlavní obecné metody dané dvojicemi analýza – syntéza (které používáme k získávání nových poznatků nebo k výkladu poznatků) a induktivní přístup – deduktivní přístup. HENDL³ tyto metody definuje následovně: „analýza spočívá v rozdělení celku na jeho komponenty a zkoumání, jak tyto komponenty fungují jako relativně samostatné prvky a jaké jsou mezi nimi vztahy; při syntéze jde o složení částí do celku a o popis hlavních organizačních principů, jimiž se tento celek řídí v závislosti na jeho částech; dedukce spočívá v logickém odvození závěru z množiny jiných tvrzení, která považujeme za pravdivá (v empirickém výzkumu používáme dedukci, chceme-li nějaký příklad podřídít určitému pravidlu, kdy jde v podstatě o vyvození nových tvrzení při dodržení zásad logiky); indukce znamená, že z pravidel zkoumaných událostí odvozujeme obecné pravidlo (indukce se v empirickém výzkumu používá k převedení pravidelnosti v datovém materiálu do obecného pravidla).“ Další použité metody jsou komparační metoda. Komparační (komparativní) metoda, tj. odborné srovnávání, srovnání, přirovnávání, přirovnání, tj. metoda zjišťující podrobnosti a rozdíly mezi jednotlivými jevy.⁴

---

³ HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. Praha: 2005, s. 35-36.

⁴ BUCHTELOVÁ, R. a kolektiv. *Akademický slovník cizích slov : A-K*. Praha: 2000, s. 403.

2 VEŘEJNÝ POŘÁDEK A PRVOTNÍ NORMATIVNÍ PRÁVNÍ AKTY

„Samotný pojem veřejného pořádku nabývá různého významu z pohledu jeho historického chápání. Tento pojem nabýval významu již ve starověku, jakož i v dobách přítomných. Na základě shrnutí předchozích zkoumání a současného chápání tohoto pojmu lze veřejný pořádek charakterizovat jako souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných o veřejnosti přístupných, které jsou upraveny právními i neprávními normativními systémy, jejichž zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.

Veřejný pořádek tedy zahrnuje vztahy lidí regulované právními i neprávními normami. Současná právní úprava přitom používá pojem veřejný pořádek jak samostatně, tak s různými přívlasky, nejčastěji pak jako tzv. místní záležitosti veřejného pořádku.“⁵

2.1 Prvotní normativní právní akty

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb.

Ústava ČR Čl. 2 odst. 3 uvádí, že „státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon“ a čl. 2 odst. 4 praví, že „každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá“.⁶

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku ČR

Na předchozí ustanovení navazuje čl. 4 odst. 3, ve kterém je uvedena formule „zákonná omezení základních práv a svobod musí platit stejně pro všechny případy, které splňují stanovené podmínky“ a čl. 4 odst. 4 říká, že „při používání ustanovení

---

⁵ MACEK, P. ZÁMEK, D. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Praha : Policejní akademie České republiky v Praze, 2007. Kapitola 1, vymezení základních pojmů se zaměřením na zajištění veřejného pořádku při hromadném narušení veřejného pořádku s. 11.

⁶ Česko. Zákon č. 1 České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o Ústavě České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 1-16.

o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena“.⁷

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR

Úkolem policie dle ustanovení § 2 je „chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly dle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropského společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu“.⁸

Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím

Úvodní ustanovení § 1 v odst. 1 stanoví, že „občané mají právo pokojně se shromažďovat“. Na to navazuje § 2, který při porovnání s předchozím ustanovením upozorňuje, že za shromáždění dle tohoto zákona se nepovažují: „shromáždění osob související s činností státních orgánů upravená jinými právními předpisy, dále shromáždění související s poskytováním služeb a jiná shromáždění nesloužící účelu tohoto zákona“. Dále § 6 odst. 3 uvádí, že „je-li důvodná obava, že shromáždění bude rušeno, může svolavatel požádat úřad nebo jiný příslušný útvar Policie ČR, aby shromáždění byla poskytnuta ochrana“ a odst. 6, že „nepodaří-li se svolavateli při narušení pokojného průběhu shromáždění zjednat nápravu, požádá bez zbytečného odkladu potřebnou pomoc úřad nebo příslušný útvar Policie ČR a vlastními prostředky vyzve účastníky k obnovení pokojného průběhu shromáždění. Může tak učinit též, jestliže se účastníci po ukončení shromáždění pokojně nerozejdou“.⁹

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Ustanovení § 10 v písm. a) dává obci v souvislosti s pořádáním fotbalového utkání možnost uložení povinnosti obecně závaznou vyhláškou „k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména možnost stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obcích jsou takové činnosti zakázány“. Dále může obec dle § 10 písm. b) obdobným způsobem ukládat povinnost „pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních

⁷ Česko. Zákon č. 1 České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o Ústavě České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 16-23.

⁸ Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91. s. 4076-4116.

⁹ Česko. Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 19. s. 369-373.

*podniků, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku“.*¹⁰

---

¹⁰ Česko. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38. s. 1737-1764.

3. POULIČNÍ NÁSILÍ A NEJRIZIKOVĚJŠÍ SKUPINY NA ÚZEMÍ ČR Z TOHOTO HLEDISKA

Pro pojem pouličního násilí není vžitá přesná definice. Většinou charakterizuje násilné nebo nebezpečné chování osob při hromadných akcích, kdy dochází ke kumulaci většího počtu osob, např. srazy extrémistických skupin, sportovní utkání a kulturní akce, streetparty, technoparty apod. Zde vycházím z MACKA¹¹, který popisuje obdobný problém a to u pojmu „divácké násilí“, které většinou charakterizuje násilné nebo nebezpečné chování diváků v souvislosti se sportovními zápasy a odehrává se na stadionech, v jejich bezprostředním okolí nebo na trasách přesunu fanoušků. Divácké násilí je obvykle plánováno, má opakovaný či manifestační charakter a je realizováno relativně ohraničenou skupinou osob, jejichž jednotícím prvkem je sounáležitost s určitým klubem či národním týmem.

Kromě vlastního násilí zahrnuje rovněž další formy rizikového chování, jako jsou rasistické urážky, používání extremistické symboliky či chování ohrožující bezpečnost dalších diváků, hráčů, rozhodčích a nezúčastněných osob. Samotný pojem pouliční násilí by mohl zavádět k mínění, že se jedná pouze o výše pospané jednání a chování v ulicích a tedy ve městech. Avšak pod tento pojem se zahrnuje i jednání mimo městské aglomerace, dochází-li tam násilnému chování, jehož následkem je útok proti životu, zdraví, majetku, např. technoparty.

Mezi nejrizikovější skupiny z hlediska pouličního násilí lze zařadit extremistická hnutí, fotbalové fanoušky, tzv. hooligans (jinak také rowdies) a účastníky technoparty, tzv. technaři.

3.1 Extremisté

„V obecném pojetí jde o výrazné odchýlení se od obecně užívaných a v aktuální době přijímaných norem. V rovině sociologické lze extremismus vymezit jako souhrn určitých sociálně patologických jevů, vytvářených více či méně organizovanými skupinami osob a příznivci těchto skupin, s dominujícím odmítáním základních hodnot, norem a způsobů chování platných v aktuální společnosti. Policie extremismus definuje

---

¹¹ MACEK, P. ZÁMEK, D. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2007. 110 s. ISBN 978-80-7251-264-5.

jako verbální, grafické, fyzické a jiné aktivity spojené zpravidla s vyhraněným ideologickým nebo jiným kontextem, které vyvíjejí jednotlivci nebo skupiny osob s názory výrazně vybočujícími z všeobecně uznávaných společenských norem, se zřetelnými prvky netolerance, zejména rasové, národnostní, náboženské nebo jiné obdobné nesnášenlivosti, a které útočí proti demokratickým principům, společenskému uspořádání, životu, zdraví, majetku nebo veřejnému pořádku.“¹²

„V posledních letech je v České republice patrný nárůst projevů extremismu, na kterých se podílí stále vyšší počet mladých pachatelů. Extremistická scéna v České republice zatím není stabilní a je ve stálém pohybu a vývoji. Dosáhla již kvalitativně vyššího stupně a zapojila se do mezinárodních struktur. Co je pro českou extremistickou scénu příznačné, jsou její projevy, které nabyly na razanci. Jsou pro ni dále příznačné dva základní extremistické směry, a to:

1. Pravicově orientovaný extremismus je reprezentovaný neonacistickými, fašistickými a nacionalisticky orientovanými skupinami.
2. Levicově orientovaný extremismus je reprezentovaný zejména anarcho-autonomními skupinami, nebolševickými a nacionalistickými skupinami či organizacemi.“¹³

Extremistická hnutí (v poslední době zejména pravicoví extremisté) jsou nejrizikovější skupinou z hlediska páchaní pouličního násilí, neboť se jedná o skupiny, které jsou organizovány (u pravicového extremismu se dá hovořit v některých případech až o vojenské organizaci) a jejich činnost nese určité prvky taktiky a strategie v boji proti zakročujícím jednotkám policie. Levicový extremismus není v poslední době až tak radikální a jedná se spíše o umírněné akce.

3.2 Sportovní fanoušci, tzv. hooligans

Jedná se o tzv. divácké násilí, kterého se dopouštějí návštěvníci sportovních akcí. V České republice je toto násilí spojeno především s fotbalovými zápasy.

„Hooligans (počeštěný tvar „chuligán“) je dnešní označení pro radikální (především fotbalové) fanoušky. Svůj původ má v Anglii, kde původně označovalo

---

¹² CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha : Linde, 2001. Kapitola A, Základní pojmy, s. 7-8.

¹³ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha : Linde, 2001. Kapitola B, Charakteristika extremismu s. 19-20.

výtržníky a gangy obecně. V současné době se s výrazem hooligans setkáváme především při pojmenování radikálních fanoušků, kteří se organizují za účely střetů s fanoušky ostatních fotbalových klubů, a vytvářejí tak skupiny, které fungují na principu pouličního gangu.¹⁴

„Fotbaloví chuligáni, též literaturou označováni synonymem rváči nebo neurvalci patří spíše do mladší kategorie populace a na fotbalové stadiony chodí v partách, přičemž jejich hlavním cílem je vyvolat střet nebo bitku s chuligány soupeřícího celku. K dalším způsobům chuligánského jednání patří vniknutí exhibicionistů na hrací plochu, vyhazování dýmovnic a konfet, vyvolávání konfliktů s pořadateli a policií, vytrhávání sedaček apod. Na stadionech zaujímají místo v sektoru označeném „vlajkonoši (domáci či hosté)“; těmto místům se přezdívá „kotle“.¹⁵

Z uvedeného tedy vyplývá, že tuto skupinu kopaná příliš nebo vůbec nezajímá a mnohdy se ani neztotožňují s klubem, jehož barvy hájí a lze říci, že je spojují např. politické, rasové, regionální či sociální důvody. Příkladem v tomto smyslu může být odvěké soupeření mezi pražskými kluby AC Sparta Praha a SK Slavia Praha.“

K nejrizikovějším fanouškům v dnešní době patří především příznivci klubů AC Sparta Praha, SK Slavia Praha, FC Baník Ostrava a roce 2010 se začali velmi radikálně projevovat i fanoušci FC Hradec Králové.

3.3 Účastníci technoparty

K tomuto hromadnému narušování veřejného pořádku nedochází v městských aglomeracích, ale v blízkosti malých obcí. Účastníci se dopouštějí především nepovolenému obsazování a následnému poškozování pozemků o velkých výměrách. S pořádáním technoparty je dále spojena majetková kriminalita, narušování veřejného pořádku (především nepřetržitým hlukem) a alkoholová a drogová kriminalita. K samotnému násilí ale dochází až při zákroku orgánů místní samosprávy a především složek policie.

„Taneční techno scéna vznikla v průběhu 80. let 20. století v USA zejména v klubech měst Chicago, Detroit a New York). První party na evropském kontinentu se

---

¹⁴ Wikipedie, internetová encyklopedie, [on-line], 2011 [cit. 10. ledna 2011], Dostupné na [www: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Hooligans>](http://cs.wikipedia.org/wiki/Hooligans).

¹⁵ NIKL, J. VOLOVECKÝ, P. *Divácké násilí*, Policejní akademie ČR, Praha: 2007. Kapitola I. Fotbalové chuligánství s. 6.

konaly v průběhu roku 1988 ve Velké Británii (v opuštěných skladištích). Tyto party se pořádány ilegálně nebo na pololegální bázi. Technaři pořádají neohlášené party na kterých se nevybírání vstupné, neexistují oficiální organizátoři ani pořádková služba, nejsou zajištěny odpovídající hygienické podmínky. Komunity příznivců freetekno vytvářejí alternativní životní styl, jejich hodnoty a postoje jsou odlišné od postojů majoritní společnosti. Komunity příznivců freetekna se soustředí okolo tzv. sound systémů (mobilních zvukových jednotek) Jedná se de facto o relativně pevné seskupení osob, vlastnicích zvukovou aparaturu, gramofony, mix, zesilovače a jinou elektroniku, agregáty na výrobu elektrické energie, dodávky. Sound systémy jsou upraveny tak, aby se v nich dalo spát a cestovat na delší vzdálenost.¹⁶

Po nelegálních akcích CzechTek 2003, 2004 a zejména 2005 kdy došlo ke konfrontaci s policejními silami, byl zorganizován Czechtek 2006 ve Vojenském Újezdu Hradiště, který měl svého organizátora, byl mimo dosah obydlených oblastí a monitorován Policií ČR. Avšak svojí organizovaností nesplnil očekávání účastníků a prostředí České republiky přestalo být pro techno scénu zajímavé. Akce typu CzechTek přišli o značnou část svých příznivců a již se nikdy nekonaly v tak masovém měřítku jako v letech, kdy byly pořádány nelegálně.

V poslední době jsou krajské pořádkové jednotky nejčastěji využívány při fotbalových utkáních, při nichž působí v mnoha případech spíše preventivně, a pokud dojde k narušení veřejného pořádku, tak se nejedná o hromadné narušení ale spíše o výtržnosti jednotlivců nebo velmi malých skupin. Nejzávažnější jsou však opatření v souvislosti s extremismem a to zejména pravicovým, který je na vzestupu oproti levicovému extremismu, jehož příslušníci se od Zasedání MMF a SB v Praze v roce 2000 nepustili do žádného konfliktu, který by vyvrcholil pouličním násilím. Levicovní aktivisté se soustředí spíše na akce pravicových extremistů, které se potom snaží narušit. Uvedená data se týkají a byla sebrána v rámci Krajské pořádkové jednotky Severočeského kraje. Je tedy možné, že v jiných krajích je tato situace odlišná. V níže uvedené tabulce a grafu jsou nasazení Krajské pořádkové jednotky Severočeského kraje v rámci let 2006 – 2010.

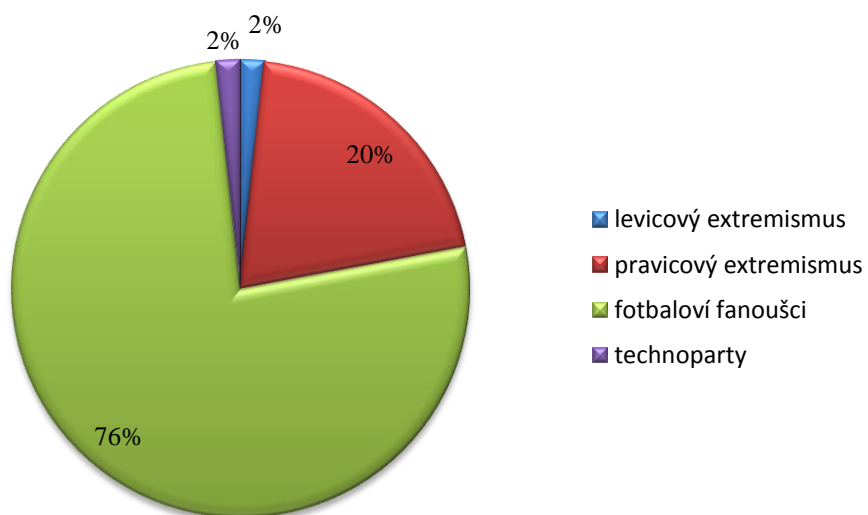
¹⁶ MACEK, P. ZÁMEK, D. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Praha : Policejní akademie České republiky v Praze, 2007. Kapitola 8, Organizace a činnost policie při požádání technoparty, s. 45.

Tabulka č. 1

	2006	2007	2008	2009	2010	celkem
levicový extremismus	0	0	0	1	0	1
pravický extremismus	1	3	4	2	2	12
fotbalová utkání	10	7	8	10	10	45
technoparty	1	0	0	0	0	1

Graf č. 1

nasazení KPJ SVČK v období let 2006 - 2010

4 VZNIK, ÚKOLY A VÝSTROJ KRAJSKÝCH POŘÁDKOVÝCH JEDNOTEK

„Policie ČR při zajišťování svých úkolů disponuje různými službami. V případě udržení, popř. byl-li narušen, obnovení veřejného pořádku, ochrany zdraví a majetku při hromadných narušeních veřejného pořádku jsou pro tento úkol zřízeny pořádkové jednotky. Jedná se o stálé a nestálé pořádkové jednotky. Stálou pořádkovou jednotkou je speciální pořádková jednotka. Nestálé pořádkové jednotky jsou zřizovány rozkazem ředitelů správ krajů a členy těchto jednotek jsou převážně policisté obvodních oddělení Policie ČR.“¹⁷

4.1 Vznik a úkoly

V roce 1995 vznikla Stálá pořádková jednotka. Ze začátku neměla příliš kvalitní výstroj, jak už tomu v začátcích bývá. Prioritně byla a je tato jednotka nasazována při masových akcích v České republice, kdy hrozí velké škody na majetku a zdraví, tedy při hromadných shromážděních.

V roce 1997 se po několika akcích (například tzv. Streetparty) ukázalo, že jedna taková jednotka nedostačuje. Proto začaly, na základě rozhodnutí policejního prezidia, vznikat pod vedením instruktorů SPJ jednotky složené z řadových policistů, tzv. PPJ (Pohotovostní pořádkové jednotky). Jejich členové pod vedením instruktorů SPJ prošly intenzivním výcvikem. PPJ vznikaly ze začátku především v krajských městech a později při každém okresním ředitelství. Při větších opatřeních vznikne sloučením několika jednotek PPJ tzv. KPJ (Krajská pořádková jednotka), která je tvořena několika stovkami policistů.

O pořádkových jednotkách píše MACEK¹⁸ následující: Pořádková jednotka Policie České republiky krajského ředitelství (dříve správy kraje), která není zřízena jako jeho nižší organizační článek, je složena z policistů Policie České republiky určených Územních odborů (dříve okresních ředitelství). Pořádková jednotka působí na území krajského ředitelství policie; vyžaduje-li to bezpečnostní situace, může působit

---

¹⁷ MACEK, P. ZÁMEK D. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Praha : Policejní akademie České republiky v Praze, 2007. 110 s. ISBN 978-80-7251-264-5.

¹⁸ MACEK, P. ZÁMEK, D. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Praha : Policejní akademie České republiky v Praze, 2007. 110 stran. ISBN 978-80-7251-264-5.

i na jiných místech České republiky. Jednotka působí pod jednotným velením a plní zejména tyto úkoly:

- chrání bezpečnost osob a majetku, spolupůsobí při zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti a provádí bezprostřední opatření k jeho obnově, byl-li závažným způsobem narušen,
- podílí se na plnění úkolů policie v rámci integrovaného záchranného systému při přípravě a provádění záchranných a likvidačních prací,
- podílí se na výkonu služby v případech opatření vyžadujících nasazení většího počtu sil a prostředků policie (např. sportovní či kulturní akce, pátrání po osobách a věcech),
- spolupůsobí při zákrocích zásahové jednotky krajského ředitelství policie, Útvaru rychlého nasazení a dalších služeb policie,
- zajišťuje ozbrojené doprovody (např. cenin nebo jaderného materiálu),
- posiluje výkon hlídkové nebo jiné služby na stanoveném území.

Při své činnosti se krajská pořádková jednotka řídí bezpečnostními typovými plány, pokyny krizových štábů, nebo plní úkoly v rámci integrovaného záchranného systému. Při zabezpečení akceschopnosti může být pořádková jednotka použita k posílení přímého výkonu služby pořádkové policie. Posilování výkonu služby se provádí v místech největšího výskytu trestné činnosti nebo v místech narušení veřejného pořádku.

Nedílnou součástí činnosti útvaru je výcvik a příprava, v jejichž rámci jsou policisté po všech stránkách vystavováni situacím, které mohou z charakteru integrovaného záchranného systému vyplynout.

4.2 Výstroj

V roce 1997 začaly vznikat pořádkové jednotky při správách kraje. Ze začátku neměly příliš kvalitní výstroj. Byly vybaveny ne příliš kvalitními protiúderovými chrániči Robocop, štíty, které se používaly již před rokem 1989 atd. Nějaká kvalitnější výstroj se dostala ke krajským pořádkovým jednotkám před zasedáním Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v Praze v roce 2000. Ale i v této době ještě nebyly zdaleka vybaveny všechny jednotky, které již započaly s výcvikem. Až po událostech při výše uvedeném zasedání MMF a SB v Praze došlo nejen ke zkvalitnění, ale

i kompletnímu vybavení všech jednotek. Byly zavedeny prvky, které přetrvávají v pořádkových jednotkách dodnes.

Pokud se týče výstroje a výzbroje krajských pořádkových jednotek, byl v roce 2003 vydán v tomto směru Závazný pokyn policejního prezidenta (dále jen ZPPP) č. 154/2003, kterým bylo dáno množství materiálu a technického vybavení pro tyto jednotky. Materiál je rozdělen do 4 skupin:

- a) vybavení jednotlivce
- b) kolektivní materiál
- c) služební dopravní prostředky
- d) prostředky spojení a dokumentace

V první řadě se tedy jedná o výstroj a výzbroj jednotlivce a policisté krajských pořádkových jednotek jsou vybaveni protiúderovým kompletem V-Top (obr. č. 1-4 přílohy I), který obsahuje chrániče hrudi a zad, horních a dolních končetin a genitálií. Komplet zabezpečuje optimální kombinaci ochrany policisty s možností minimálně omezeného pohybu. Vysoký stupeň flexibility je zajištěn soustavou suchých zipů a nastavitelných popruhů. Komplet je vyroben z vysoce pevnostního nehořlavého materiálu s vysokou absorpční schopností tlumení nárazů, má nízkou hmotnost a univerzální velikost. Přes komplet se obléká kombinéza z nehořlavého materiálu NOMEX. Komplet je doplněn protiúderovou přilbou Schubert (obr. 5 přílohy I) s odolným plexisklem, kryjícím obličej, a krčním límcem. Součástí přilby je ochranná maska s rychloupínáním přímo na přilbu bez nutnosti sejmutí přilby. Pod přilbu se obléká kukla z nehořlavého materiálu. Dalšími nedílnými součástmi jsou protiúderové rukavice a ohnivzdorné boty Goretex. Pro případ nepříznivých povětrnostních podmínek jsou policisté vybaveni termickým prádlem. Policisté samozřejmě u sebe nosí služební zbraň, která je uložena v taktickém nylonovém pouzdře připevněném na stehně, tonfou a ocelovými pouty, která jsou doplněna jednorázovými plastovými pouty. Každá jednotka také byla vybavena patřičným počtem protiúderových štítů (obr. 6 přílohy I). Jedná se o štíty Petris, vyrobené z rázuodolného, netříštivého polykarbonátu. Tyto štíty rozhodně mají mnohem lepší vnitřní úchopový systém, než měly štíty staré. U starých štítů, kde úchytný držák na ruku byl vyroben z plechu, hrozilo při zachycení štítu druhou osobou vyvrácení, případně i zlomení ruky. Štíty mají dostatečnou odolnost, i když také nejsou nezničitelné, jak jsme se přesvědčili při některých zákrocích. Jediným nedostatkem, který jsem zaznamenal, je, že štít je ze dvou částí, které jsou sešroubovány šesti šrouby. Při aktivním použití štítu, především při nárazech

lidského těla na štít, dochází k uvolňování těchto šroubů, jejich ztrátě a tím štít ztratí svoji pevnost. S tímto jevem jsem se setkal dokonce i na ukázkových akcích pro školy, kdy štít byl použit v ukázkách s dětmi vážícími do 60 kilogramů. Je tedy nutné štít kontrolovat a případně uvolněné šrouby dotáhnout.

V průběhu let docházelo k doplňování výstroje policistů dalšími součástmi. A zde se již projevila rozdílnost u jednotlivých krajských správ. Například u policistů Správy Východočeského kraje došlo po zákroku na Czechteku 2005 k doplnění výstroje o tzv. Camelbag, pouzdro na 1,5 litru vody umístěné na zádech s hadičkou pro přívod tekutin. Tento doplněk vysoce oceňuji, neboť policisté zakročují bez ohledu na klimatické podmínky a doplňování tekutin je nezbytné pro kvalitní výkon služby. Byl jsem svědkem, kdy policisté museli opustit místo zákroku z důvodu dehydrace organismu. Policisté Správy Severočeského kraje (v současné době Krajského ředitelství Severočeského kraje) nejsou tímto prvkem vybaveni dodnes. Dalším takovým případem je vybavení policistů taktickými vestami. Z počátku byli těmito vestami vybaveni pouze velitelé družstev. Policisté měli každý pouze jedno pouzdro na opasek na pyrotechniku. Veškerý pyrotechnický materiál byli tedy nuceni nosit velitelé družstev, čímž se i omezilo množství tohoto materiálu při zákrocích. V průběhu doby byli u Správy Východočeského kraje vybaveni taktickou vestou (obr. 7 přílohy I) všichni policisté v jednotkách. U Správy Severočeského kraje tak tomu též doposud není.

Kolektivním materiálem se rozumí především vybavení zdravotníků a hasičů v jednotlivých jednotkách. Zdravotníci byli v průběhu organizování jednotek vybaveni dostatečným zdravotnickým materiálem v praktických batozích a oproti původnímu závaznému pokynu byl v průběhu let i navýšen jejich stav na jednoho zdravotníka u každé pořádkové jednotky při okresním ředitelství. Obdobná situace je i u hasičů. Tito byli vybaveni praktickým přenosným hasicím přístrojem umístěným na zádech s účinnou hasící směsí a v průběhu let byl jejich počet také navýšen na jednoho hasiče pro každou pořádkovou jednotku při okresním ředitelství. U každé jednotky je průběžně doplňována pyrotechnika (obr. č. 9 přílohy I), která se skládá ze zásahových výbušek, slzotvorných granátů a dýmovnic.

Dalším nezbytným prvkem pořádkových jednotek jsou vozidla pro jejich přepravu. V tomto směru se výše uvedený ZPPP č. 154/2003 vyjadřuje jen velmi obecně, že je potřeba zajistit dostatečný počet služebních dopravních prostředků:

1. autobus do 30 osob (př. Ford Transit)

2. autobus nad 30 osob (př. Karosa)

3. osobní automobil-mikrobus do 9 osob (př. WV Transporter)

U tohoto velmi důležitého materiálu však je již od samého počátku nepříliš dobrá koncepce, která působí určité komplikace při akceschopnosti jednotek. Jednotka na našem územním odboru je složena z 20 policistů + 2 řidiči. Pro pořádkovou jednotku jsou vyčleněna na územním odboru 2 motorová vozidla a to Ford Transit s 15ti místy k sezení a WV Transporter s 9ti místy k sezení, která patří ekonomickému oddělení. Na první pohled to vypadá, že by to mělo stačit. Ale hovoříme-li o pořádkové jednotce, tak tato místa jsou pouze teoretická. Problém nastává již při přepravě na místo nasazení jednotky. Jednotka se musí přepravit i na vzdálenost stovek kilometrů a to i s veškerou výstrojí, která zabírá dost místa. Dále v místě nasazení policisté jsou oblečení do protiúderových kompletů, u boku mají pouzdro s ochrannou maskou a v ruce nebo na hlavě přilbu, po ruce musí mít i tonfu. Takto musí někdy i dlouhou dobu sedět ve vozidle, reagovat na situaci a případně co nejrychleji vystoupit a zakročit. Takže tato dvě vozidla jsou při plném nasazení jednotky nepostačující a proto je vždy třeba zajistit nějaké další vozidlo, kterým je zpravidla vozidlo Škoda Pick-up nebo jakékoliv hlídkové vozidlo z obvodního oddělení popř. dopravního inspektorátu. Dalším závažným nedostatkem je provedení a vybavení těchto vozidel. Vozidlo Ford je provedeno v bílé barvě a velmi dlouhou dobu nebylo ani vybaveno majákem. Vozidlo WV je sice v barevném provedení Policie ČR, ale je vybaveno pouze magnetickým modrým majákem. Obdobně jsou vybavena i vozidla pořádkových jednotek na jiných územních odborech. Vozidla jsou v pastelových barvách a některá nejsou vybavena ani modrým majákem. Za těchto podmínek dochází k problémům za přesunu jednotek. Vozidla se pohybují v koloně, která není schopna udržet svoji soudržnost při průjezdu křižovatkami řízenými světly, na kruhových objezdech apod. Mám zkušenosti i s tím, že vozidlu vybavenému pouze majákem modré barvy nebyl v provozu umožněn volný průjezd, neboť ostatní účastníci si jej nevšimli. V koloně, kde jako první jelo vozidlo s majákem a sirénou byl umožněn průjezd tomuto vozidlu a vozidlu pouze s majákem již průjezd umožněn nebyl. Za této situace vznikají kolizní situace a může být ohrožena včasnost zákroku pořádkové jednotky především v městských aglomeracích. Dalším prvkem je psychologický efekt takovéto jednotky. Podíváme-li se na speciální pořádkovou jednotku, jejíž vozidla jsou v barevném provedení Policie ČR, vybavena výstražným radiovým zařízením a drátěnými chrániči oken, světel a majáků, tak tato jednotka již při příjezdu na místo budí větší respekt a působí psychologickým efektem,

který je velmi důležitý (viz obr.14-15 přílohy I, kde pro porovnání jsou fotografie zaparkovaných vozidel při cvičení KPJ s pořádkovou jednotkou ze SRN). V současné době mají vozidla pořádkové jednotky při Územním odboru Semily najeto v průměru kolem 170.000 km, což se začíná projevovat i na jejich spolehlivosti, a vozidla bude třeba v blízké budoucnosti obměnit. V některých jednotkách při Správě Východočeského kraje byly používány i autobusy Karosa, které byly pro dopravu jednotky sice pohodlnější, ale vznikaly problémy při potřebě rychlého operativního přesunu jednotky, především v městských aglomeracích.

Dalším prvkem je spojení. Pořádkové jednotky, stejně jako celá Policie ČR, jsou vybaveny radiostanicemi Pegas Matra. Tyto radiostanice fungují poměrně spolehlivě. V určitých případech, je-li na jednom místě větší koncentrace radiostanic pracujících na jednom kanále, dochází ke krátkodobým výpadkům jednotlivých radiostanic, což může způsobovat určité problémy při zákrocích, neboť potřebný povel se v potřebnou dobu nedostane k příslušnému veliteli. Tento nedostatek však není až tak závažný, neboť má-li jedna četa pořádkové jednotky dvě družstva, tak radiostanicí disponují oba velitelé družstev a velitel čety a je velmi málo pravděpodobné, že by ve stejnou chvíli nebyl signál u všech tří radiostanic. Nemohu posoudit a nemám ani zkušenosti, zda systém Motorola, který používá hasičský záchranný sbor, popř. horská služba, těmito nedostatky netrpí. I při průzkumu u příslušníků hasičského záchranného sboru jsem nedospěl k žádnému objektivnímu výsledku, neboť při akcích hasičského záchranného sboru se nesejde na jednom místě takové množství radiostanic jako při větších nasazeních pořádkových jednotek. Nedostatky spatřuji u některých typů zdrojů do radiostanic. Některé typy těchto zdrojů velmi špatně udržovaly kapacitu a velmi rychle se vybíjely, a to i v případě, kdy ukazovaly, že jsou ještě dostatečně nabity. Tyto typy zdrojů signalizovaly kapacitu nabití kolem 75%, avšak při zaklíčování a hovoru tato kapacita rychle spadla a došlo k přerušení hovoru. Zdrojům je proto potřeba věnovat dostatečnou údržbu, často je kontrolovat a formátovat je. Tento typ zdrojů byl tedy brzy vyřazen a vyměněn za jiné. Zde se opět pozastavím u rozdílnosti používání radiostanic u pořádkové jednotky Správy Východočeského kraje a Správy Severočeského kraje. Policie používá ke službě tři typy radiostanic označovaných Easy, Easy+ a Smart. Radiostanice Easy jsou nejjednodušší typy s možností přednastavení 15 kanálů. Tento typ používá Správa Východočeského kraje, zatímco Správa Severočeského kraje používá typ Smart, který je vybaven 15ti kanálovým voličem, ale i displejem a numerickou klávesnicí. A na těchto radiostanicích lze v podstatě navolit jakýkoliv

kanál pro komunikaci. U Správy Východočeského kraje byly tedy nejvíce využívány DIR kanály, které jsou na radiostanici dva. Nevýhodou těchto kanálů je podstatně menší dosah, který se dále ještě zkracuje městskou zástavbou. A dále se na těchto kanálech sešlo i více složek a docházelo ke zmatkům. Správa Severočeského kraje používá otevřené kanály, které mají dosah po území celého okresu, kde jednotka působí, bez ohledu na to, zda tyto kanály jsou na radiostanici předvoleny nebo ne, neboť potřebný kanál si policisté mohou nastavit sami ručně.¹⁹

---

¹⁹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 154/2003

5 VYBRANÉ ZÁKROKY TĚCHTO JEDNOTEK DOKUMENTUJÍCÍ ČINNOST A VLIV TĚCHTO ZÁKROKŮ NA JEJICH VÝVOJ

Nejvýraznější vliv na činnost pořádkových jednotek při zákrocích proti narušitelům veřejného pořádku při jejich hromadných narušeních mají samotné tyto zákroky. Vyhodnocení zákroku a především chyb, kterých se není možno asi nikdy vyvarovat, přispívá ke zkvalitnění dalších činností pořádkových jednotek. Na následujících třech příkladech je vidět vliv tohoto řádného zadokumentování chyb a implementace poznatků do činnosti pořádkových jednotek.

5.1 Zasedání MMF a SB v Praze v roce 2000 a summit NATO v Praze v roce 2002

Tato dvě opatření se nejvíce zapsala do vývoje krajských pořádkových jednotek. Obě opatření popíší v jedné kapitole, neboť se odehrávala na stejném místě a cíl opatření byl také stejný. 55. Výroční zasedání rad guvernérů Mezinárodního měnového fondu a Skupiny Světové banky i summit NATO se konaly v Kongresovém centru v centru Prahy. Úkolem Pořádkové policie a především pořádkových jednotek bylo nedopustit narušení těchto zasedání ze stran odpůrců těchto zasedání. Opatření, která byla přijata, byla téměř totožná v plánech zajištění Kongresového centra. Celá strategie byla založena na uzavření prostoru kordóny policistů za použití protiúderových štítů, případně vytlačení skupin odpůrců kordónem policistů. Lišila se však v počtech a připravenosti pořádkových jednotek.

5.1.1 Situace

Opatření při Výročním zasedání rad guvernérů Mezinárodního měnového fondu a Skupiny Světové banky (dále jen MMF a SB), které se konalo od 23. září 2009 do 27. září 2009, se zúčastnilo, kromě jiných složek Policie ČR, na základě rozkazu Policejního prezidenta 635 policistů zařazených v krajských pořádkových jednotkách a 3499 policistů služby pořádkové policie.²⁰ Úkolem Policie ČR bylo uzavření okolí

---

²⁰ Rozkaz policejního prezidenta č. 136/2000

Kongresového centra, zabránění proniknutí odpůrců ke Kongresovému centru a narušení Zasedání MMF a SB. Dále samozřejmě udržení veřejného pořádku na území města Prahy. Do Prahy se v průběhu Zasedání MMF a SB sjely početné skupiny především levicových odpůrců tohoto zasedání z různých zemí Evropy. Mezi těmito odpůrci bylo i velké množství agresivních výtržníků, kteří byli velmi dobře připraveni na násilné střety s Policií. Jednalo se o celé skupiny, které již měly zkušenosti s pouličním násilím z minulosti z jiných zemí Evropy. Naproti tomu česká veřejnost a Policie ČR měla tyto zkušenosti jen velmi malé. K nejvážnějšímu narušení veřejného pořádku ze strany levicových odpůrců došlo dne 26. září 2009, kdy demonstrace, která probíhala na náměstí Míru v počtu cca 5 – 6 tisíc osob se rozdělila na tři části a ze tří směrů vyrazila ke Kongresovému centru. Skupiny byly vedeny agresivními výtržníky s cílem vyvolat potyčky s policií, která chránila přístupy ke Kongresovému centru. K těmto potyčkám došlo v okamžiku, kdy skupiny dorazily k policejním zátarasům. Nejagresivnější byla skupina, která vyvolala potyčky s policií na rohu Krokovy a Lumírovy ulice. Agresivní jedinci, kteří tvořili čelo průvodu, byli také na střet náležitě vybaveni. Proti policistům byly použity dlažební kostky, zápalné lahve i zábavná pyrotechnika. Aktivisté se nejprve snažili vrhanými dlažebními kostkami rozbít kordony policistů a následně vyzbrojeni holemi a tyčemi prorazit skrze kordón. Proti výtržníkům byly nasazeny vodní stříkače, slzotvorné granáty a zásahové výbušky. Ze strany odpůrců zasedání docházelo i k ničení sanitních vozů, napadání hasičů, zapalování aut, vandalství a rabování. V odpoledních hodinách byly do Prahy povolány další policejní posily ze správ Západočeského, Středočeského a Východočeského kraje. Policistům se podařilo útočníky zastavit a zamezit jim v přístupu ke Kongresovému centru. V pozdějších odpoledních hodinách se někteří z odpůrců přesunuli do centra Prahy, především na Václavské náměstí, kde pokračovali v narušování veřejného pořádku a ve vandalismu, který spočíval především v rozbíjení výloh bank a rabování v provozovnách rychlého občerstvení KFC a Mc Donald's. Nepokoje ochromili i dopravu v hlavním městě. Musel být přerušen provoz na trase metra C a na ostatních trasách došlo k jeho omezení. V centru Prahy zakročovala stála pořádková jednotka společně s povolanými posilami. Ve večerních hodinách byl obnoven klid a veřejný pořádek na celém území Prahy.

Opatření při summitu NATO, který se konal ve dnech 21. a 22. listopadu 2002, se zúčastnilo, kromě jiných složek Policie ČR, na základě rozkazu policejního prezidenta 2000 policistů zařazených v krajských pořádkových jednotkách a 1000

policistů služby pořádkové policie. Úkol byl stejný jako při Zasedání MMF a SB - zabránit odpůrcům v proniknutí ke Kongresovému centru a narušení summitu NATO a udržet veřejný pořádek na území města Prahy. V průběhu summitu nedošlo k žádnému vážnějšímu narušení veřejného pořádku jak v okolí Kongresového centra, tak na území města Prahy.

5.1.2 Zhodnocení

Svůj základní úkol Policie ČR a její pořádkové jednotky při Zasedání MMF a SB splnily. Nedošlo k proniknutí extrémistů ke Kongresovému centru a narušení zasedání. Složitější to však již bylo s obnovením veřejného pořádku v centru města Prahy.

V roce 2000 byla většina pořádkových jednotek nedostrojena, slabě vycvičena a bez praktických zkušeností. Početní stavy, které byly nasazeny na Zasedání MMF a SB, byly nedostatečné. Proto se stávalo, že v místech některých útoků levicových odpůrců globalizace bylo třeba jen jedno družstvo, které bylo doplněno policisty služby pořádkové policie. Tito policisté však nebyli na zákrok proti agresivním demonstrantům vůbec vybaveni, neboť službu vykonávali ve služebním stejnokroji vz. 92 bez jakýchkoliv ochranných prostředků. Až po těžkých srážkách s levicovými extrémisty byly na stanoviště dodány alespoň staré ochranné přilby. Naproti tomu odpůrci zasedání byli na střety s policií velmi dobře připraveni i vybaveni. Jak jsem již výše uvedl, jednalo se o skupiny, které již měly zkušenosti z pouličních bojů s policií. Účastníci byli vyzbrojeni dřevěnými holemi, kovovými tyčemi, dlažebními kostkami, praky, zápalnými lahvemi a použili proti policistům i zábavnou pyrotechniku. Dále byli vybaveni plynovými maskami, různými štíty a vatovanými, či jinak upravenými oděvy, které by zmírnily účinky zákroku policistů. Pořádkové jednotky se zde utkaly s „profesionálními demonstranty“ a zpočátku byly zaskočeny vysokou mírou agresivity. Pořádkové jednotky i přes tento handicap obstály a svůj základní úkol splnily. Po celou dobu nepokojů však byly vystaveny velké zátěži bez možnosti vystřídání a odpočinku. V místech nejtěžších střetů byly nasazeny vodní stříkače, které byly účinným prostředkem při střetech s extrémisty. Avšak vyskytly se problémy s doplňováním vody, které vždy na dlouhou dobu vyřadily stříkače z aktivní činnosti. Vzhledem k tomu bylo problematické udržení a obnovení veřejného pořádku v centru města. Na tento úkol již nebylo potřebných sil a prostředků. Problémy vznikly i s jejich přesunem, neboť

jednotky byly převážně vybaveny pouze autobusy, které jsou pro rychlý a operativní přesun jednotek zcela nevyhovující.

5.1.3 Opatření

Na základě těchto událostí byly rozkazem policejního prezidenta již v lednu 2001 stanoveny úkoly k posílení a zvyšování úrovně profesionality pořádkových jednotek při správách krajů. Základním úkolem bylo navýšení počtu na nejméně 150 policistů v pořádkové jednotce při správě kraje a zabezpečit vybavení pro tyto policisty a výcvik těchto jednotek tak, aby byly připraveny na opatření související se summitem NATO v Praze v roce 2002 (jednotlivá navýšení ukazují grafy č. 2 a 3).²¹ V rámci Správy Východočeského kraje bylo okamžitě započato s výběrem a výcvikem nových policistů. I v tomto případě se do pořádkových jednotek policisté hlásili dobrovolně a těmto policistům byla dána přednost bez ohledu na to, ve které složce Policie ČR jsou zařazeni. V pořádkové jednotce se tedy sešli policisté služby pořádkové policie, dopravní policie i služby kriminální policie. Každý měsíc bylo prováděno minimálně jedno celodenní zaměstnání věnované výcviku v rámci okresního ředitelství a v roce bylo provedeno 10 secvičení v rámci správy kraje. Výcviky byly zaměřeny na převážně statické uzavírání prostor, jako jsou ulice, náměstí apod. za použití kordónů, udržení těchto pozic při útoku demonstrantů a případné následné vytlačení z chráněných prostor. Každé okresní ředitelství mělo minimálně dvě družstva po 10ti policistech, kdy jedno družstvo bylo vybaveno štíty pro případné odražení útoku ať již vrhanými předměty, jako jsou dlažební kostky, kameny, zápalné lahve apod., nebo i zadržení a odražení masy osob při pokusu o proražení kordónu. Druhé družstvo bylo vybaveno pouze tonfami a jeho úkolem bylo především vytlačování davu, popř. zadržování agresivních pachatelů. V rámci Krajské pořádkové jednotky bylo vyčleněno několik tzv. úderných družstev, která nebyla zařazena do kordónů, ale stála v řadě za kordónem a byla určena výhradně k zadržování agresivních jedinců, kdy na povel velitele vyráželo celé družstvo před kordón s úkolem zadržet vytipovanou osobu.

Do summitu NATO se podařilo náležitě vycvičit a vybavit potřebné počty policistů zařazených v pořádkových jednotkách správ krajů. Opatření se tedy zúčastnilo téměř o 1400 více náležitě vycvičených a vybavených policistů a naopak byly sníženy

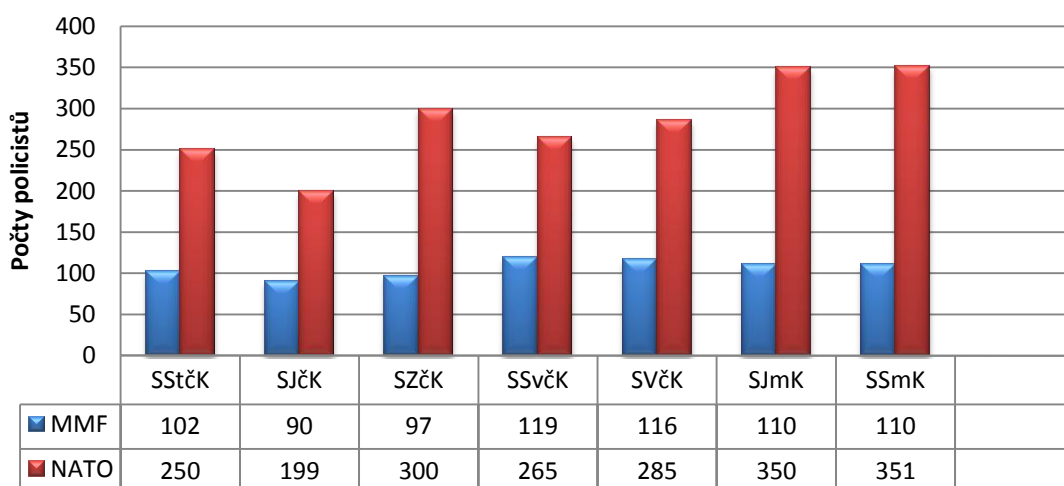
---

²¹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 17/2001

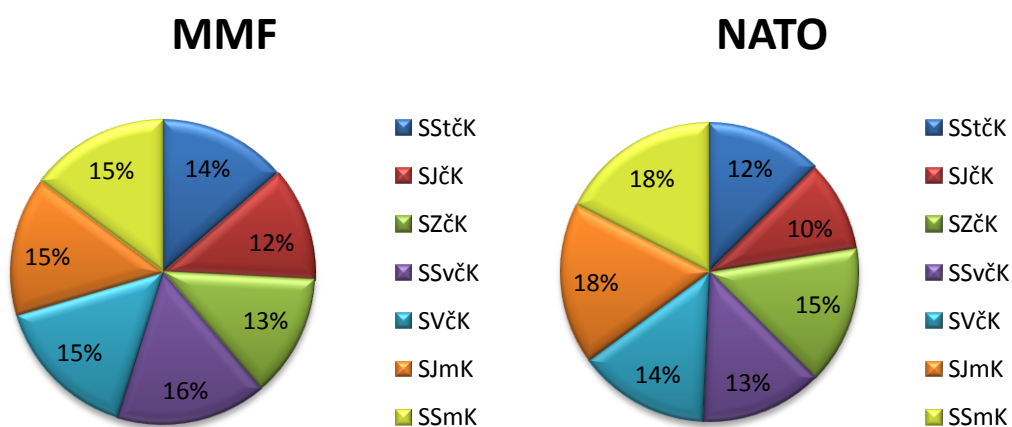
stavy policistů služby pořádkové policie (viz grafy č. 4 a 5). Ti v případě událostí, které byly zaznamenány při zasedání MMF a SB v roce 2000, byli téměř neúčinní a jen ve velmi omezené míře použitelní k zákroku. Zabezpečení summitu NATO krajskými pořádkovými jednotkami bylo již provedeno na profesionální úrovni. V průběhu summitu nedošlo k žádným podstatnějším narušením veřejného pořádku a jistě svůj podíl na tom měla i důsledná příprava a prezentace zvýšené úrovně policejních sil oproti Zasedání MMF a SB v roce 2000.

Graf č. 2

Podíl nasazení PJ jednotlivých správ krajů na opatření při Zasedání MMF a Summitu NATO

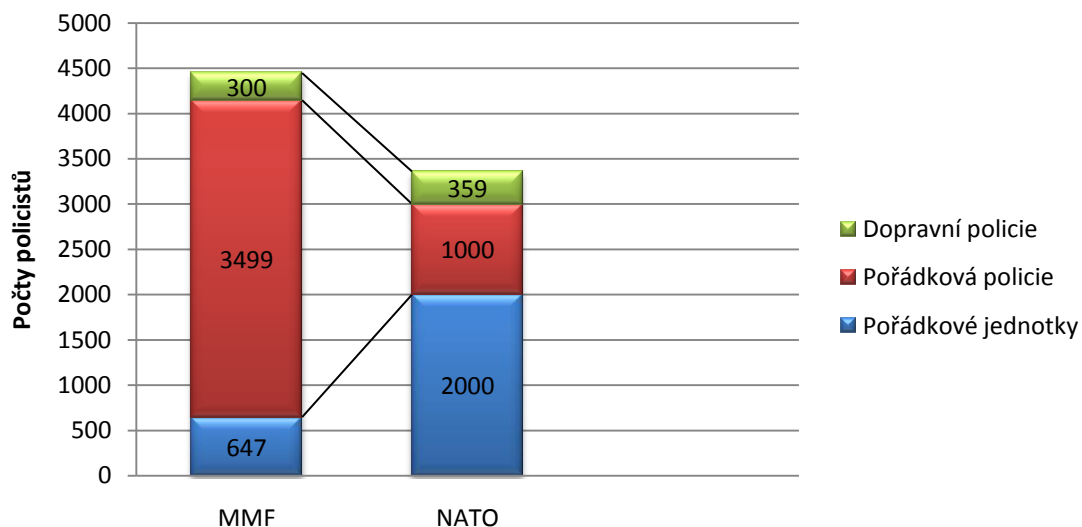

Graf č. 3

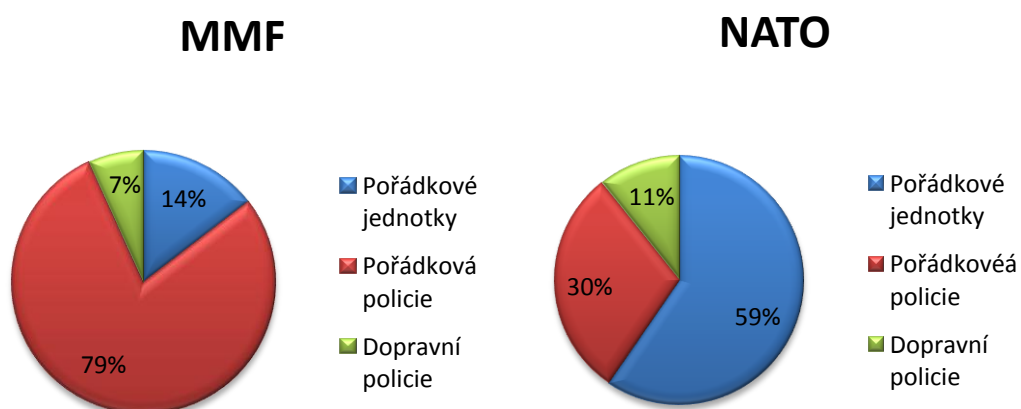

Graf č. 4

Podíl uniformované policie při Zasedání MMF a Summitu NATO

Graf č. 5

5.2 CzechTek 2005

V této kapitole se budu zabývat především samotným zákrokem pořádkových jednotek na místě konání akce. Nebudu zde rozebírat oprávněnost, či neoprávněnost zákroku, neboť to by vydalo na samostatnou práci a já sám se domnívám, že v této otázce není do dnešní doby zcela jasno. Proto budu vycházet z informací, které byly

zakročujícím policistům předloženy a známy před a během samotného zákroku. I tolik kritizované adekvátnosti, či neadekvátnosti zákroku a excesům ze strany jednotlivých policistů se budu věnovat pouze ze svého pohledu a svých zkušeností na tomto zákroku, kterého jsem se účastnil jako velitel družstva v rámci Krajské pořádkové jednotky Správy Východočeského kraje.

5.2.1 Situace

CzechTek 2005 začal v pátek 29. července na louce vedle dálnice D5 poblíž obce Mlýnec na Tachovsku. Účastníci akce se začali na místo sjíždět v noci z 28. na 29. července. V průběhu pátku a soboty dochází k vyjasňování souhlasů majitelů pozemků, které účastníci konání akce obsadili. Je zjištěno, že část pozemků je řádně pronajata a část pozemků je obsazena bez svolení majitelů. Tito podávají na účastníky akce trestní oznámení. Na základě těchto skutečností je rozhodnuto akci ukončit za pomoci pořádkových jednotek v případě, že účastníci neuposlechnou výzev k ukončení akce a opuštění pozemků. Na místě se nachází asi 5000 účastníků technoparty a nasazeno je cca 1000 policistů. V sobotu 30. července 2005 kolem 16:00 hodin začínají policisté vyzývat účastníky technoparty, aby opustili obsazené pozemky. Toto se děje za pomoci vozidla VW Transporter vybaveného megafonem a výzva je podávána v češtině, angličtině a němčině. Úkolem tohoto vozidla je projet celý prostor technoparty, aby se výzva dostala ke všem účastníkům. Avšak hned z kraje je vozidlo napadeno účastníky technoparty, dochází k jeho poškození házením kamení a dalších předmětů a ohrožení zdraví vyzývajících policistů. Proto je vozidlo staženo a od takto prováděné výzvy upuštěno. I tak se k nemalé části tato výzva dostala a bylo na ni reagováno pouze násilím. Je tedy rozhodnuto o použití pořádkových jednotek. Pořádkové jednotky nastupují k zákroku z jednoho směru s cílem vytlačit účastníky z louky, kdy jim zůstává otevřena přístupová cesta na louku. Policisté jsou nejprve rozestavěni po družstvech, ale vzhledem k rozlehlosti louky je rozhodnuto o rozestupu do linie. Celý zákrok je monitorován policejním vrtulníkem. Úkolem jednotek je postupovat směrem k účastníkům a zároveň je vyzývat k opuštění prostoru. S jednotkou postupují vyšetřovatelé Policie ČR, jejichž úkolem je ukončit činnost soundsystémů, popř. tyto zajistit. Policisté postupují pomalu v rojnici a vyzývají účastníky technoparty k opuštění prostoru. Je používáno postupu k vytlačování, tj. policista drží tonfu oběma rukama při natažených pažích a pomalým postupem vpřed vytlačuje osoby před sebou. Při tomto

postupu dochází k jednomu z nelogických rozkazů a to, že účastníky, kteří chtějí přejít za kordón policistů, mají policisté za sebe pustit. Policisté tedy za svá záda pouštějí účastníky technoparty. V průběhu zákroku však ve velmi krátké době dochází k napadání policistů ze strany účastníků technoparty, a to nejprve házením různých předmětů, kdy převažují především kameny a lahve. Na to jsou policisté napadáni i z bezprostřední blízkosti jednotlivými osobami, které jsou vyzbrojeny klacky a tyčemi. Je individuálně zakročováno proti těmto jednotlivcům, ostatním osobám je umožněno ustoupit ve směru postupu kordónu a stále jsou i osoby pouštěny za kordón. Postupem do hloubi zabrané louky se však jednotky dostávají mezi stany, motorová vozidla a soundsystémy, dochází k narušování celistvosti kordónu a rozdělení některých jednotek. Celá linie policistů se trhá, neboť v některých místech je postup bezproblémový, a tedy rychlejší a v některých místech se postup zastavuje. Zároveň již dochází i k větší koncentraci osob před jednotkami, které projevují i větší aktivní odpor, dochází ke stále intenzivnějšímu napadání policistů a jsou již i zaznamenány první útoky od osob, které byly puštěny za kordón a nyní napadají policisty zezadu. Do akce jsou nasazeny vodní stříkače a je rozhodnuto o použití dalších donucovacích prostředků, a to slzotvorných granátů a zásahových výbušek. Pořádkové jednotky postupují již nekoordinovaně a stává se, že jsou některá družstva obklíčena účastníky technoparty a jsou nucena bránit se v kruhové obraně. Jejich uvolnění je možné až za pomoci dalších jednotek. V těchto střetech dochází samozřejmě ke zraněním jak na straně účastníků technoparty, tak i na straně policistů. V tuto chvíli je již velmi těžká koordinace jednotek. Celá nasazená síla je rozdrobena do mnoha menších, pořádkové jednotky se v podstatě nacházejí uprostřed účastníků technoparty a není možno vést zákrok jedním určeným směrem. Nastává patová situace a v tuto chvíli již není možno zákrok úspěšně ukončit. Na výkonu policistů se již také začíná projevovat značná únava, neboť je velmi teplé počasí a začínají se projevovat i známky dehydratace policistů. Kolem 19:00 hodin je tedy celý zákrok ukončen a policisté staženi do výchozích postavení. Na místě zůstává z původních 5000 účastníků asi polovina. Jsou opět zprovozněny soundsystémy a v technoparty je pokračováno. Po vyhodnocení je rozhodnuto o dalším zákroku k obnovení veřejného pořádku. Ve 21:30 začal druhý zákrok pořádkových jednotek. Situace je o něco komplikovanější vzhledem k nastupující tmě. Rozkazy jsou tentokrát jednoznačné. Vytlačit účastníky technoparty z louky směrem k přístupové cestě a nepouštět účastníky bez vážného důvodu za policejní kordón. Nástup jednotek je tedy stejný jako při prvním zákroku, tj. postup policistů v linii. Do zákroku jsou opět

nasazeny vodní stříkače. Po nástupu jednotek opět dochází k násilnému jednání ze strany účastníků technoparty. Postup jednotek je nyní lépe koordinován, a nedochází tedy k velkému narušení celistvosti zákroku. K zákroku jsou využita služební motorová vozidla, která jedou za jednotkami a osvětlují svými reflektory prostor zákroku. K vyčištění prostoru, kde se účastníci aktivně brání, jsou použity především zásahové výbušky. Kolem 24:00 hodin je prostor vyklizen a zákrok ukončen. Pořádkové jednotky zůstávají na místě až do poledních hodin neděle dne 31. července 2005 pro případ, že by se účastníci technoparty pokusili louku opětovně obsadit.

5.2.2 Zhodnocení

Pokud se tohoto zákroku týče, byl to pro krajské pořádkové jednotky první zákrok o větším rozsahu od Zasedání MMF a SB v Praze v roce 2000. A pro většinu policistů to byl úplně první takový zákrok. Dále se od Zasedání MMF a SB v Praze lišil především místními podmínkami, kdy v Praze prováděné zákroky probíhaly v ulicích či na náměstích městské aglomerace a prostory byly ohraničeny stavbami. Zde byl poměrně velký svažující se prostor ohraničený pouze z jedné strany dálnicí s plotem, který však byl účastníky také v některých místech narušen. Z druhé strany byl les, který ale v tomto případě mohl být spíše výhodou pro účastníky technoparty. Účastníci zde měli velké manévrovací možnosti, zákrok probíhal na velkém prostoru s dostatečnými možnostmi úniku. Jako zbraně bylo proti policistům použito velké množství převážně skleněných lahví, které měli účastníci u sebe, kameny, které posbírali na louce, a dále různé klacky, dřevěné tyče a kůly, které posbírali na louce či v lese, anebo je měli ve vozidlech a stanech. Na poli bylo též seno slisované do válcových balíků o průměru cca 170 cm, které účastníci technoparty také použili proti policistům a to tak, že je kouleli z kopce proti postupujícím jednotkám a některé balíky byly i zapáleny. Výhodou pro policii byl přehledný prostor, který mohl být za dostatečného vybavení technikou velmi dobře monitorován, a jednotky mohly být mnohem lépe koordinovány. Tato výhoda však policií využita nebyla.

Již samotný nástup jednotek byl ne příliš dobře koordinován. Když se jednotky začaly rozestavovat podle původního plánu, zjistilo se, že na toto není dostatečný počet policistů, a proto docházelo k několikerému přeskupování a přesouvání jednotek, což nepřispělo k efektu, který by měl nástup těchto jednotek vyvolat na protistranu. Jednotky potom působí nekoordinovaně a nejistě a může to vést k aktivnějšímu odporu.

Vzhledem k prostoru a nasazení sil byla taktika kordónu zvolena vhodně, i když v dnešní době se již cvičí a používají jiné formace.

Za velmi nestandardní a z taktického hlediska úplně nevhodné považuji rozhodnutí štábu pouštět účastníky technoparty za postupující jednotky. Pokud zde byli pouze jednotlivci, tak nedocházelo k žádným komplikacím. Avšak s přibývajícimi osobami se začaly tvořit skupiny, které posléze začaly napadat policisty zezadu, a postupující jednotky neměly dost sil ke krytí zad. To byl také jeden z důvodů, proč docházelo k narušení celistvosti zákroku. Dalším byl nesouměrný postup jednotek podle síly odporu, který byl zpravidla nejsilnější v místech, kde se nacházely soundsystémy, a dále podle množství vozidel a stanů v daném místě zákroku. Při druhém zákroku již tato chyba opakována nebyla a zákrok byl úspěšně dokončen.

Dalším nedostatkem byla i nedostatečná připravenost policistů a podcenění účastníků technoparty. Většina policistů neprošla žádným takovým zákrokem. Secvičení jednotek se zaměřovalo na zákroky v ulicích měst se zaměřením na zabránění v proniknutí do chráněného prostoru. I samotní policisté zákrok v některých směrech podcenili, neboť nepočítali s tak tvrdým odporem z řad účastníků technoparty. Toto se projevilo v prvních okamžicích nedostatkem ochranných štítů, neboť některé jednotky si je vůbec nevzaly. Většina policistů si nevzala ani ochranné masky. Při použití slzotvorných granátů tedy docházelo k situacím, že je účastníci technoparty házeli nazpět k zakročujícím jednotkám, anebo při ústupu účastníků technoparty postupující jednotky došly do prostoru zamořeným slzným plynem. V obou případech byli policisté tímto donucovacím prostředkem zasaženi stejně jako osoby, proti kterým byl použit. Po těchto zkušenostech se tedy použití slzotvorných granátů omezilo pouze na situace, kdy se policisté sami dostali do nouze, např. při úplném obklíčení účastníky technoparty. Problematickým se stala i dehydratace policistů během zákroku, který trval poměrně dlouhou dobu za velmi teplého letního počasí. První zákrok trval zhruba od 16:00 hodin do 19:00 hodin. Policisté se však začali připravovat a formovat již před 16 hodinou. Policisté vybavení taktickou vestou si nesli tekutiny v PET láhvi v zádové kapse této vesty. Vestou však byla vybavena zhruba polovina policistů: policisté bez vesty neměli možnost si dostatek tekutin vzít s sebou. V průběhu zákroku však bylo málo možností použít tyto tekutiny a také docházelo ke ztrátám PET lahví.

Závažným nedostatkem byla i dokumentace ať již celého, nebo jednotlivých částí zákroku. V médiích se objevily pouze záběry štábů a účastníků technoparty. Nebyla zadokumentována jednotlivá protiprávní chování účastníků proti policistům.

Celý prostor monitoroval jeden vrtulník a jednotkami postupovalo několik kameramanů ze skupiny techniků při kriminální službě jednotlivých ředitelství. Toto množství bylo nedostatečné.

„Ze strany nadřízených policejních orgánů bylo provedeno vyhodnocení zákroku a byly zjištěny klady a zápory opatření, které byly shrnuty takto:

Klady:

1. Policie ČR zabránila masivnímu porušování zákonů, omezování vlastnických práv k pozemkům a zejména v páchání trestných činů dle § 257 trestního zákona.
2. Při nasazení sil a prostředků nedošlo za strany nasazených policistů k neuposlechnutí rozkazu a ani k psychickému a fyzickému zhroucení jednotlivců.
3. Byl nasazen dostatečný počet policistů k provedení opatření.
4. Součinnost s Okresním státním zastupitelstvím v Tachově byla na výborné úrovni a to od prvního dne opatření až po ukončení opatření.

Zápory:

1. Nebyl zjištěn organizátor, či pořadatel akce.
2. Nebyl dostatek donucovacích prostředků, zejména slzotvorných prostředků.
3. Vyskytly se problémy se spojením, zejména se jednalo o výdrž baterií.
4. Neúplnost výbavy vyslaných pořádkových jednotek.
5. Nedostatečné operativní rozpracování ze strany celorepublikových složek PČR. Vedení Okresního ředitelství Policie ČR v Tachově se o místě konání dovídá až po najetí technařů na místo v Mlýnci.²²

5.2.3 Opatření

Na základě výše uvedených poznatků se začalo s výcvikem dokumentaristů přímo z řad pořádkových jednotek, kteří byli určeni k monitorování činnosti jednotek. Postupným vývojem pořádkové jednotky dospěly k tomu, že každá jednotka při územním odboru má svého dokumentaristu, který je vyškolen a vycvičen k provádění dokumentace činnosti své pořádkové jednotky, a to nejen při samotném zákroku, ale již i k monitorování a zaznamenávání činnosti osob, proti kterým případně bude zákrok

---

²² MACEK, P. ZÁMEK, D. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2007. Kapitola 8, Organizace a činnost policie při pořádání technoparty, s. 53

směřovat. Tyto záběry mohou posléze být využity jako důkazní prostředek při protiprávní činnosti osob, pro potřeby kontrolních orgánů v případě stížností na zákrok a i k operativnímu využití službou kriminální policie a vyšetřování. Kazety se záběry se vždy po opatření odevzdávají k vyhodnocení, a to i v případě, že k zákroku pořádkovou jednotkou nedojde.

Správou Východočeského kraje bylo také v blízké době zajištěno vybavení policistů zařazených v pořádkové jednotce tzv. Camelbagem, který jsem popsal v části výstroj PJ.

V rámci kritiky ze strany účastníků technoparty, že nebyly dány výzvy k opuštění prostoru v dostatečné míře a nedostaly se ke všem účastníkům, byly krajské pořádkové jednotky do budoucna vybaveny ručními megafony, aby mohly být výzvy vydávány v průběhu celého zákroku a bylo zajištěno jejich předání maximálnímu počtu účastníků, proti kterým je následně prováděn zákrok.

5.3 Sraz extrémistů 17. listopadu v Janově u Litvínova

Dne 18. října 2008 došlo při setkání příznivců Národního odporu a Dělnické strany ke střetu těchto pravicových radikálů s policií. Policii se podařilo zabránit v proniknutí extrémistů na janovské sídliště, kde žije početná romská komunita. Další akci v tomto místě nahlásila Dělnická strana na 17. listopadu 2008. Vzhledem k minulé akci se očekával mnohem větší počet účastníků i radikálnější chování extrémistů. Proto Policie ČR přijala řadu opatření.

5.3.1 Situace

Dne 17. listopadu 2008 se sešlo asi 1000 pravicových extrémistů na náměstí Míru v Litvínově. Zde proběhlo shromáždění s proslovy a kolem 15. hodiny se extrémisté vydávají na povolený pochod směrem k sídlišti Janov. V okolí sídliště je zhruba 1000 policistů pořádkových jednotek podporovaných vodními stříkači, obrněnými transportéry a vrtulníkem. Mají za úkol zabránit extrémistům v útocích na zde žijící Rómy. Celá situace se komplikuje několika okolnostmi:

1. V místě žije i mnoho starousedlíků nepatřících k romské komunitě, kteří ať již otevřeně, nebo skrytě sympatizují v tomto směru s extrémisty. Toto se projevuje

nejen slovní podporou a následně i slovními útoky do řad policie, ale i aktivní pomocí extrémistům, jako je umožnění průchodu přes jejich pozemky a domy, uschovávání zbraní ve sklepích, garážích a zaparkovaných motorových vozidlech. Především tato okolnost má velký psychologický dopad na zakročující policisty.

2. Nejedná se o klasickou městskou zástavbu s ulicemi ohraničenými domy, ploty apod. Mezi domy a především panelovými domy na sídlišti je mnoho volného prostoru, především trávníky a zahrádky. Tato místa se nedají dobře uzavřít pořádkovými jednotkami, a to ani za pomoci techniky.
3. Extrémisté jsou na boj s policií dobře připraveni a vybaveni. Jsou vyzbrojeni různými štíty, pálkami, tyčemi a pyrotechnikou. Při střetech s policií využívají i přírodního materiálu, který se nachází všude v okolí, především kameny.

V 15:30 hodin doráží čelo průvodu ke kruhovému objezdu mezi Hamrem a Janovem, kde již stojí pořádkové jednotky s úkolem nepustit extrémisty do sídliště Janov. Dochází k prvnímu střetu mezi pořádkovými jednotkami a extrémisty. Pořádkovým jednotkám se podařilo rozdělit dav na menší skupinky, které se přesunuly do spodní části Janova. Snahou extrémistů stále je dostat se na sídliště s romskou komunitou. Snaží se prorazit přes pořádkové jednotky, a když se jim to nedaří, tak se je snaží obejít přes již výše zmiňované zahrádky a trávníky. V některých místech je jim trvale žijícími obyvateli ukazována cesta. Snaží se přelézt i přes střechy garáží. Dochází k mnoha střetům pořádkových jednotek s extrémisty, kteří v jednom okamžiku zapalují automobil městské policie. Dochází ke zraněním, a to i závažným, na obou stranách. Úkol se však podaří splnit, extrémistům se na sídliště nedaří proniknout, veškeré střety probíhají v dostatečné vzdálenosti od sídliště. Kolem 19. hodiny nastává klid a zákrok je ukončen. Pořádkové jednotky zůstávají ještě po nějakou dobu na místě pro případ, že by došlo k novému útoku na sídliště Janov.

5.3.2 Zhodnocení

Zákrok v Janově 17. listopadu 2008 byl zatím největší konfrontací pořádkových jednotek s pravicovými extrémisty, kteří byli na střet s policejními složkami velmi dobře připraveni. Ze strany Policie ČR předcházela řada opatření, která měla zamezit tomu, že extrémisté budou na střet s pořádkovými jednotkami vyzbrojeni, a bylo zadrženo mnoho zbraní při kontrolách na příjezdu do Litvínova a Janova, mezi kterými

nechyběly basebalové pálky, boxery, násady od lopat, krumpáčů apod., plynové pistole a pyrotechnika. I přes tato opatření se našlo mezi extrémisty dost zbraní při střetu s policií. Dokonce i nebezpečná pyrotechnika, o čemž svědčí případ mladíka, kterému vybuchla v ruce a utrhl mu prsty. Pořádkové jednotky byly na tento zákrok dobře připraveny. Byly v dostatečném počtu jak pro zákrok, tak i pro vytvoření potřebných záloh. Nesoustředily se pouze na uzavření prostoru kordónem, jako tomu bylo třeba při Zasedání MMF a SB v Praze v roce 2000. Taktika zákroku pořádkových jednotek se od té doby podstatně změnila a pořádkové jednotky přešly ze statické obrany chráněných objektů a prostorů k dynamičtějšímu způsobu zákroku. V této fázi se nedá říci, že pořádkové jednotky pouze chrání určený prostor. Prostor je chráněn a po jeho napadení a odražení útoku přechází pořádkové jednotky do aktivní obrany, kdy se snaží skupiny napadající chráněný prostor rozdělit na menší skupinky a narušit jejich celistvost, aby nebyly schopny se zkonsolidovat a opětovně zaútočit na chráněný prostor. K tomuto slouží i aktivní spolupráce jednotek s vodním stříkačem, kdy tento postupuje s jednotkami a osádka vozidla úzce spolupracuje s velitelem pořádkové jednotky. K prvotnímu narušení útočící skupiny dochází tedy buď vodním stříkačem, nebo použitím zásahových výbušek a následně výpadem jednotlivých družstev pořádkové jednotky. Útočící skupiny jsou rozděleny na menší skupiny, které jsou vytlačovány z chráněného prostoru a pokud možno izolovány od sebe. Tato taktika byla v Janově s úspěchem použita, a to i přes nepříznivé okolnosti, jak jsem již popsal v situaci. Samozřejmě i zdejší zákrok nebyl zcela bez chyb. Jednou z chyb zde byla nedostatečná ochrana vodního stříkače, kdy se jednotky soustředily pouze na boj s extrémisty, a vodní stříkač zůstal zcela bez ochrany. V této situaci je třeba zajistit ochranu vodního stříkače minimálně jedním družstvem pořádkové jednotky. Dále v jedné části došlo k zastavení jednotek, kdy jednotka zůstala stát na místě a bylo na ni podniknuto několik výpadů, které odrazila vždy za použití zásahových výbušek. Toto byl neefektivní postup, který vedl pouze ke spotřebě nedostatkové pyrotechniky a nevedl k eliminaci útočící skupiny. Dále bylo upozorněno na někdy zbytečné plýtvání pyrotechnikou. V místě zákroku operuje vždy několik družstev pořádkové jednotky a jejich velitelé by se měli dohodnout na použití především zásahových výbušek, které jsou relativně nedostatkovým materiálem. Je zbytečné, aby v jednom okamžiku bylo proti útočníkům nebo narušitelům veřejného pořádku použito 4-5 ks této pyrotechniky. Stejnou práci v uvedeném okamžiku mohou vykonat i 1-2 zásahové výbušky. Zde je třeba se vždy dohodnout a situaci správně posoudit podle prostoru zákroku, množství a chování osob,

proti kterým je zakročováno. Po vyhodnocení záběrů dokumentaristů byly vytčeny i drobné nedostatky zde, neboť v některých místech dva kameramani zabírali stejný prostor. I zde by mělo dojít, dle velitelů, k případnému rozdělení sektorů, ale toto je velmi složité, protože každý dokumentarista si hlídá svoji jednotku, a její zákroky a dění před touto jednotkou natáčí a nemá čas se rozhlížet, zda toto konkrétní místo netočí již někdo jiný. Zárok nebyl bezchybný, ale v globále jej lze hodnotit jako velmi úspěšný a pořádkové jednotky zde potvrdily, že dosáhly potřebné profesionality.

6 VÝCVIKY A INSTRUKČNĚ METODICKÁ ZAMĚŠTNÁNÍ

Až do roku 2005 probíhaly výcviky a secvičení pořádkových jednotek výhradně v rámci správy kraje. Od roku 2005 začalo policejní prezidium organizovat secvičení více krajských pořádkových jednotek společně se speciální pořádkovou jednotkou popř. i vojenskou policií, neboť činnost krajských pořádkových jednotek se stávala stále aktuálnější v rámci celé republiky. V roce 2010 bylo zorganizováno v rámci jednotek Ústeckého krajského ředitelství a Libereckého krajského ředitelství cvičení společně s jednotkou SRN. Tyto výcviky zpravidla byly reakcí na stav bezpečnostních rizik a poznatků z provedených zákroků. Pořádkové jednotky postupem času měnily své výcviky a taktiky zákroků nejen v závislosti na těchto velkých součinnostních cvičeních. Naučily se reagovat na vzniklé situace a následně zařazovat nové prvky do výcviku. V rámci Správy Východočeského kraje byly zaměřeny výcviky na zákroky ve vlacích, kdy k výcviku byly použity vyřazené vagóny Českých drah, a bylo zde cvičeno násilné vniknutí do vlaku. Poznatky z těchto instrukčně metodických zaměštání byly dále předávány jednotkám. Tato součinnostní cvičení a zaměštání měla velký význam pro vývoj pořádkových jednotek. Odhalila některé nedostatky a přispěla k zefektivnění činnosti pořádkových jednotek při obnovování veřejného pořádku, ochrany zdraví a majetku při demonstracích a řádění hooligans.

6.1 Součinnostní cvičení 13. dubna 2005

Dne 13. dubna 2005 bylo rozkazem policejního prezidenta nařízeno součinnostní cvičení pořádkových jednotek Policie ČR správy Středočeského, Jihočeského, Východočeského kraje a speciální pořádkové jednotky Policie ČR, správy hl. m. Prahy v bývalém vojenském prostoru Milovice v okrese Nymburk. Cílem cvičení bylo zdokonalit vzájemné postupy při nácviu zákroku pod jednotným velením. Cvičení mělo dvě části:

1. Zárok proti agresivním demonstrantům, kteří chtějí proniknout násilím přes policejní kordon do chráněného prostoru.
2. Zárok proti výtržníkům při pouličních nepokojích a rabování obchodů se zbožím.

V první části se policisté přesunuli podle mapy do označeného místa, kde bylo jejich úkolem zabránit průniku demonstrantů do chráněného prostoru. Zde zaujali základní postavení a rozdělili si úkoly pro případné napadení ze strany demonstrantů. Po přiblížení se skupiny demonstrantů zaujali postavení pro zákrok a byly dány výzvy k zastavení čela skupiny a opuštění chráněného prostoru. Výzev nebylo ze strany demonstrantů uposlechnuto a skupina postupovala směrem k policejnímu zátarasu, přičemž na policisty byly z řad demonstrantů vrhány předměty (při výcviku se používají nařezané dřevěné špalíky a PET lahve naplněné vodou) a zápalné lahve (skleněné lahve naplněné vysoce zápalnou směsí). Někteří z demonstrantů byli vyzbrojeni dřevěnými tyčemi. Byl dán povel k zákroku a demonstranti byli vytlačeni z chráněného prostoru za pomoci zásahových výbušek. Zakročující jednotky se vrátily do výchozího postavení. Demonstranti v dostatečné vzdálenosti postavili barikádu z kontejnerů, pneumatik a dřevěných desek, od které podnikli další útok na pořádkovou jednotku. Po odvrácení útoku policisty se skryli za barikádou, kterou zapálili. Proto bylo rozhodnuto za použití obrněného transportéru postoupit k barikádě, tuto zlikvidovat a skupinu demonstrantů vytlačit a rozptýlit na menší skupiny, popř. zadržet nejagresivnější osoby. Tato část byla provedena společně se speciální pořádkovou jednotkou.

V druhé části bylo oznámeno rabování v obchodech: Jednotky se podle mapky přesunuly do označeného místa motorovými vozidly, kde provedly zákrok proti osobám rabujícím v obchodech, tyto zadržely a s pomocí eskortní skupiny eskortovaly na útvary Policie. K tomuto účelu byly využity budovy bývalého letiště.

Následně bylo toto cvičení vyhodnoceno takto:

1. První část byla velmi dobře připravena. Vzhledem k použití zápalných lahví, množství vrhaných předmětů a relativně velkého množství demonstrantů byla nestolena velmi reálná atmosféra pro zákrok. Velký hluk, nepřehlednost situace atd. Většina policistů poprvé zažila účinek zápalných lahví, které byly vrhány do bezprostřední blízkosti zakročujících jednotek, hluk omezoval verbální komunikaci, policisté se štíty museli vykrývat letící předměty, musely být použity hasící prostředky při zasažení policistů hořlavinou ze zápalných lahví. Samozřejmě, že jednotka se dopustila i chyb. V první řadě jí bylo vytýkáno, že po odvrácení útoku a návratu do výchozích pozic se jednotlivá družstva otočila k demonstrantům zády. Další podstatnou závadou byl pomalý postup jednotek za obrněným transportérem při proražení barikády, kdy za barikádu pronikl pouze osamělý transportér, a demonstrantům se podařilo přes průzor řidiče

přehodit transparent, čímž mu zcela znemožnili výhled a vyřadili tak transportér z další činnosti.

2. V druhé části nebylo zjištěno žádných závažnějších nedostatků. Policisté si vyzkoušeli průnik do objektu, který předem neznali. Museli se vypořádat s komplikacemi, jako jsou zabarikádované dveře a orientace v objektu, kde bylo šero. Neznali vnitřní uspořádání místností a byli nuceni se orientovat v ochranných maskách při použití slzotvorného granátu. Policisté se přesvědčili, že i při použití slzného plynu je třeba objekt důkladně prohlédnout, neboť ne všechny osoby zasažené plynem se vzdaly bez odporu, ale někteří jedinci se ukryli a při zadržování kladli odpor.

Závěry z cvičení:

1. pozitivně byla hodnocena disciplína zakročujících jednotek a kvalita provedení zákroku při použití zápalných lahví ze strany demonstrantů, kdy se nepodařilo narušit celistvost jednotek.
2. při navracení se do výchozího postavení je třeba dbát potřebné opatrnosti a stále monitorovat dění demonstrantů a zvolit raději pomalejší postup a neotáčet se k demonstrantům zády.
3. důsledně doprovázet obrněný transportér a bránit přiblížení osob k vozidlu aby nemohlo dojít k jeho vyřazení, kdy nejzranitelnější je výhled řidiče.

je třeba řádně zadokumentovat protiprávní jednání osob a zadržovat pouze osoby, kde je toto jednání zadokumentováno.²³

6.2 Součinnostní cvičení 4. května 2006

V návaznosti na zákrok proti účastníkům technoparty CzechTek 2005 bylo policejním prezidentem nařízeno štábní a součinnostní cvičení pořádkových jednotek všech správ krajů a speciální pořádkové jednotky Policie ČR, správy hl. m. Prahy, které se konalo v prostoru objektu Ministerstva vnitra Bálková a na přilehlých pozemcích. Úkolem bylo osvojení nových forem organizace řízení a taktiky policejních postupů a zákroků pod jednotným velením a ověřování jejich účinnosti v rámci policejních opatření organizovaných k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti v souvislosti

---

²³ Rozkaz policejního prezidenta č. 25/2005

s pořádáním shromáždění nebo jiných akcí s účastí většího počtu osob. Toto cvičení bylo rozděleno do jednotlivých fází :

1. Upozorňování účastníků akce na protiprávnost jejich jednání a na zákonné povinnosti Policie České republiky (dále jen "policie") ze strany policistů antikonfliktních týmů.
2. Nasazení policistů pořádkových jednotek v civilním oděvu k zajištění bezpečnosti policistů antikonfliktních týmů a k provádění opatření k označení jednotlivých pachatelů protiprávního jednání.
3. Provádění zákonných výzev k účastníkům akce k upuštění od protiprávního jednání a k opuštění neoprávněně obsazených pozemků, včetně upozorňování na další postup policie.
4. Nasazení pořádkových jednotek do určených sektorů, provádění skupinových a individuálních výzev a upozorňování účastníků a provádění opatření k zadržení pachatelů nejzávažnějšího protiprávního jednání.
5. Provádění úkonů trestního řízení s cílem zamezit vzniku dalších škod a realizace osob podezřelých ze spáchání trestného činu, včetně provádění dokumentace protiprávního jednání účastníků a veškeré činnosti policistů.

Jako téma cvičení byla zvolena modelová situace neoprávněného obsazení soukromých pozemků bez souhlasu jejich majitelů, což je situace předchozích ročníků technopárty CzechTek 2004 a 2005, přičemž obdobná situace může nastat i v rámci zajišťování fotbalových zápasů, v souvislosti s výkonem práva shromažďovacího apod. V rámci cvičení byla řešena situace neoprávněného obsazení pozemků skupinou cca 300 osob, kdy vlastníci pozemků podali Policii ČR trestní oznámení na účastníky a spolu s orgány místní samosprávy požádali o opatření směřující k obnovení právního stavu a k zamezení vzniku dalších škod na majetku. V rámci cvičení byly nejprve nasazeny antikonfliktní týmy PČR, následovalo provádění hromadných a individuálních výzev, zákroky policistů pořádkových jednotek vůči jednotlivcům – pachatelům trestných činů útoku na veřejného činitele a ublížení na zdraví, provedení úkonů v trestním řízení a zajišťování bezpečnosti policistů tyto úkony provádějící a v samotném závěru zákrok pořádkových jednotek pod jednotným velením. Při cvičení pořádkových jednotek byla mj. i simulována situace pomoci členům AKT obklíčeným davem a nácvik jejich vyproštění. V rámci cvičení byli z každé KPJ vyčleněni 2 policisté, kteří v civilním oděvu působili mezi účastníky a zajišťovali jak bezpečnost nasazených policistů AKT, tak i prováděli „označování“ pachatelů individuálních

trestných činů pro jejich pozdější zadržení. Pořádkových jednotek se tedy týkala pouze část tohoto součinnostního cvičení, a to především bod 2 a 3. V této části si policisté pořádkových jednotek vyzkoušeli nové zákrokové formace. Pronikání do prostoru v klínu do zájmového sektoru (např. k soundsystemu) a rozdělení účastníků na více menších skupin.

Cvičení bylo vyhodnoceno následovně:

V tomto cvičení nešlo ani tak o hodnocení kvalit provedení jednotlivých fází, jako spíš o vyzkoušení, ověření jednotlivých fází před a při zákroku a případné řešení nedostatků, které se v průběhu cvičení vyskytnou. Hlavní cíl cvičení, nácvik přesunu do výchozí pozice, rozdělení sektorů, zadržování osob, obsazování sektorů a výcvik jízdní policie, byl splněn. Velitelé pořádkových jednotek, velitelé družstev a policisté pořádkových jednotek splnili sledovaný účel jak zaujímání pozic vůči davu, rozdělení a dodržení sektorů, zajišťování osob a koordinovaný postup v davu. Pozitivně byla hodnocena i činnost policistů jízdní policie, jejichž nasazení je velice výhodné, budí respekt a lze jimi tzv. vyčišťovat malé plochy a prostranství. Pokud se týká samotných pořádkových jednotek, byly dány tyto závěry:

1. Při využití policistů pořádkových jednotek v civilním oděvu je třeba před vlastním nasazením provést řádné vyškolení vybraných pracovníků se zaměřením na provádění označování agresivních pachatelů, ochranu policistů AKT a zajistit kvalitní komunikaci těchto policistů s řídicím štábem a naopak.
2. Při dokumentaci činnosti PČR a protiprávního jednání osob je nutno zajišťovat dokumentaci protiprávního jednání s maximálním využitím veškeré dostupné techniky, nahrávání radioprovozu a zákroky pořádkové jednotky a v rámci vlastního opatření začlenit do pořádkové jednotky techniky skupin kriminalistické techniky s potřebnou technikou.
3. Při zajištění sektorů je třeba, je-li připravován popř. následně prováděn služební zákrok v rozlehlém terénu a je-li současně zvolena taktika obsazování sektorů, vybavit každou ze zasahujících jednotek plánkem prostoru s vyznačením jednotlivých sektorů a zejména s vyznačením orientačních bodů (pro usnadnění řízení zákroku) a při použití zákroku pod jednotným velením je nutno zvolit takovou taktiku zákroku, kterou se vyloučí možné napadání policistů zezadu.
4. Identifikace policistů - odstranění zjištěných nedostatků v identifikaci zasahujících policistů a výstrojních součástí (nejednotné umístění identifikačního čísla vlevo i vpravo, nahrazení služebním odznakem bez

identifikačního čísla, překrytí textilií) a před každým nasazením pořádkových jednotek zabezpečit kontrolu výstroje, výzbroje a umístění osobních identifikačních čísel policistů na služebních stejnokrojích.²⁴

6.3 Součinnostní cvičení 14. března 2007

Dne 14. března 2007 bylo rozkazem policejního prezidenta nařízeno součinnostní cvičení pořádkových jednotek správ Středočeského, Jihočeského, Východočeského kraje a speciální pořádkové jednotky Policie ČR, správy hl. m. Prahy v bývalém vojenském prostoru Milovice v okrese Nymburk. Cílem cvičení bylo zdokonalit vzájemné postupy při nácviu zákroku pod jednotným velením, především při diváckém násilí. Cvičení se též účastnili příslušníci vojenské policie, aby se seznámili s taktikami zákroků proti davu. Cvičení se zúčastnili také pozorovatelé pořádkových jednotek policejních sborů Německé spolkové republiky a Polské republiky. Cvičení bylo zaměřeno:

- a) Doprovod fanoušků při jejich přesunu policisty
- b) zákrok proti agresivním fanouškům
- c) zákrok policistů v restauraci
- d) zákrok policistů v autobusu
- e) zákrok policistů na nádraží

V dopoledních hodinách byl proveden nácviu doprovodu fanoušků a zákroky proti fanouškům při pouličních nepokojích. Úkolem bylo doprovodit dvě skupiny fanoušků pořádkovými jednotkami a nedopustit, aby se dostaly do vzájemného střetu. Dále zakročit proti skupinám agresivních hooligans pořádkovými jednotkami za pomoci vodního stříkače a jízdní policie. V rámci cvičení byla také vytvořena modelová situace, kdy dojde k zapálení motorového vozidla a je třeba poskytnout ochranu zasahujícím hasičům. Při doprovodu fanoušků vyvstal problém s vybraným prostorem pro cvičení. Jedná se o otevřený prostor bez ohraničení jako v městské aglomeraci. Tento prostor neodpovídal podmínkám, při kterých k doprovodům dochází (převážně městská aglomerace). Za těchto okolností je udržení skupiny pohromadě velmi problematické. V odpoledních hodinách byly prováděny zákroky policistů v restauraci, v autobuse a na nádraží. Zde dostala každá jednotka jeden z těchto úkolů, kdy cílem bylo podle mapky

---

²⁴ Rozkaz policejního prezidenta č. 63/2006

dojet na místo určené operačním střediskem, provést zákrok v uvedeném prostředí a zadržet pachatele trestné činnosti.

Cvičení bylo vyhodnoceno následovně:

Při tomto cvičení již byly jednotky hodnoceny od samého počátku, tj. tedy již od nástupu až po ukončení celého cvičení. Proto v závěrečném hodnocení bylo i konstatováno, že při nástupu pořádkových jednotek byly zřetelné rozdíly v připravenosti a vystupování jednotek, kdy některé jednotky působily dojmem nedostatečné připravenosti a nedostatku sebevědomí. Takovéto vystupování může mít i vliv na průběh následného zákroku. Při doprovodu fanoušků po stranách a vpředu bylo zjištěno, že policisté vpředu mají fanoušky za zády a může dojít k jejich napadení; bylo doporučeno klást větší důraz na vlastní ochranu policistů – např. vysunutí čela doprovodu více vpřed, ochranu čela zajistit družstvy po stranách, nebo vpředu zajistit doprovod dvěma skupinami policistů, z nichž jedna by byla k fanouškům otočená čelem (vždy ale záleží na tom, zda se jedná o agresivní fanoušky, nebo naopak umírněné, kteří sou tímto kordonem policistů chráněni před ostatními). Při využívání jízdní policie koně reagovali na používání pyrotechniky, lekali se zásahových výbušek. Na druhou stranu jsou flexibilní a rychlí. K provádění výzev je vysoce potřebné používání megafonů, aby se výzvy dostaly k co největší skupině fanoušků. Úkoly dopolední části cvičení byly splněny bez závažnějších nedostatků. Při vyhodnocení odpoledního zaměstnání bylo konstatováno, že při zákroku v restauraci nebyl tento zcela dokonale koordinován, restaurace, do které se stáhli pachatelé, nebyla včas obklíčena a při vstupu policistů do ní větší část pachatelů utekla. Velmi pozitivně byl naopak hodnocen vstup policistů do objektu a dokonalost jejich vzájemného zajišťování se. Také zákrok policistů na nádraží nebyl zcela dokonale koordinován a nepodařilo se zajistit dostatečnou informovanost velitele zákroku a policistů o situaci. Byla zdůrazněna nutnost přítomnosti velitele jednotky přímo na místě zákroku a potřeba dokonalých informací z operativního průzkumu na místě. Zákrok policistů v autobuse je vždy velmi složitý, je doporučeno v obdobných situacích postupovat velmi citlivě s ohledem na nutnost zajištění bezpečnosti nezúčastněných osob, které se v autobuse nacházejí, a také vždy dostatečně zajistit okolí místa zákroku. Dále bylo konstatováno, že u policistů dokumentační jednotky je poměrně „strnulý“ postup a především zastaralost a nevhodnost techniky, kterou používají – kameraman díky zastaralosti techniky neví, co natočil a po zhoršení světelných podmínek už není schopen natočit nic. To se může negativně projevit při následném posuzování zákroku.

Závěry:

1. Je třeba odstranit rozdíly mezi jednotlivými jednotkami a výcvik zaměřit i na „řeč těla“, aby jednotka působila přiměřeně sebejistě.
2. Vysoce pozitivně byla hodnocena disciplína zakročujících jednotek a kvalita vzájemné ochrany policistů při vzájemném zajišťování se při zákrocích.
3. Je nezbytně nutno zajistit vybavení pořádkových jednotek odpovídající dokumentační technikou (kamery na tyči a s možností záznamu za snížené viditelnosti), jinak může docházet k pozdějšímu zpochybňování zákonnosti a přiměřenosti zákroků.
4. Je doporučeno ve vyšší míře využívat služební vozidla k uzavření prostoru, při doprovodu skupin osob atp.
5. Je třeba jízdní policii využívat především k uzavření prostoru v řadě a popř. následně v řadě postupovat, aby se vyloučila možnost zranění koní, čímž se stanou velmi dobrým prostředkem zvládnání situace.²⁵

---

²⁵ Rozkaz policejního prezidenta č. 31/2007

7 NOVÉ TRENDY V SOUČASNOSTI

Z výše uvedeného vyplývá, že pořádkové jednotky se stále vyvíjejí a musí reagovat na nové situace a okolnosti, které se vyskytnou při zákrocích a to nejen na území České republiky, ale i v zahraničí, protože především pravicová extrémistická scéna je propojena po celé Evropě a její příznivci si předávají své poznatky, nové taktiky apod. Je třeba sledovat světové trendy zákroků v podmínkách „městské války“. Těm přizpůsobovat nejen novou taktiku služebních zákroků, ale také výzbroj, výstroj a další vybavení pořádkových jednotek.

7.1 Poznatky ze zahraničí

Nejaktuálnějšími poznatky jsou v současné době zkušenosti francouzské policie, kde po vlně násilí z řad imigrantů v roce 2005 došlo k přehodnocení koncepce francouzských pořádkových jednotek a vytvoření koncepce nové. Některé z těchto novinek u francouzské policie začínají být již aplikovány u speciální pořádkové jednotky a stávají se inspirací pro krajské pořádkové jednotky. Zásadní poznatkem z francouzské praxe je stále větší agresivita útočníků. S tímto jevem se setkáváme i zde, i když ne v takové míře, jako tomu bylo při nepokojích ve Francii, kde proti zasahujícím policejním jednotkám bylo použito i střelných zbraní. Proto tyto jednotky vyměňují ochranné protiúderové prostředky za balistické ochranné prostředky. Je třeba vhodně zkombinovat balistickou a protiúderovou ochranu, aby příslušníci pořádkových jednotek nebyli vystaveni zvýšenému riziku poškození zdraví či usmrcení. O koncepci této ochrany policistů v pořádkových jednotkách se uvažuje již i v Policii ČR. Cílem je unifikace a sjednocení vybavení příslušníků Policie ČR. Zároveň koncipovat systém tak aby co nejvíce vyhovoval co nejširšímu spektru uživatelů. Zajímavý bude i efekt finanční úspory bez toho aby došlo ke snížení ochranného efektu nebo uživatelského komfortu. Modulární systém umožňuje individuální nastavení vybavení podle potřeby. Dále násobit stupeň ochrany na potřebnou úroveň. Přitom je zachována uniformita vybavení odpovídající potřebě Policie ČR (umístění identifikačních prvků, estetická vhodnost vnějšího vzhledu bez omezení funkčnosti). Spojuje v sobě základní část protiúderového kompletu s možností aplikace balistické ochrany a celé funguje zároveň jako taktická vesta.

Výhody systému:

1. Finanční úspora

- v podstatě půjde o myšlenku 3 v 1
- jedna souprava různě obměňovaná doplňky slouží pro širší spektrum činností
- pro kolektivní materiál odpadá skladování celých vest, ve skladu budou pouze balistické pláty.

2. Uživatelský komfort

- jedná se o vnější vybavení, není nutné je nosit jako stávající komplet celý pod kombinézou. Umožňuje pohotové oblečení i svlečení. Rozepínání je řešeno vpředu. Převážně robustním zipem, který je pojištěný přeplátováním dílem svelcro-páskou.

3. Modulární systém

- systém MOLE (obr. 8 přílohy I) umožňuje konfigurovat kapsy podle potřeby a funkce policisty v jednotce, žádné kapsy nebudou nadbývat, žádná nebude chybět. Většina firem vyrábějící vybavení pro ozbrojené složky vyrábí doplňky a vesty se systémem MOLE, umožňuje to dodatečně libovolně kombinovat doplňující kapsy podle potřeby.²⁶

S tímto úzce souvisí i nové trendy ve výzbroji policistů. Jako vhodný prostředek ve výzbroji se jeví zejména jednotná střela a vrhače slzotvorných granátů nejlépe s kolimátorem, eventuálně také Taser. Použití jednotné střely by si však vyžádalo nejprve úpravu v legislativě České republiky. Dalším zásadním problémem je přenos informací mezi štábem a zasahujícími jednotkami. Za tímto účelem je třeba vybudovat dokonalé technické zázemí pro štáb, a to nejen v budovách, ale i v terénu. Je potřebný okamžitý přenos informací z terénu, a to nejen radiokomunikační provoz ale i videa z míst zákroku běžnými kamerami i kamerami pro noční vidění. V tomto směru i Policie ČR zaznamenala výrazný pokrok, kdy jednotlivá krajská ředitelství jsou vybavována monitorovacími vozy (obr. 10-13 přílohy I) se systémem kamer nejen pro denní, ale i noční vidění, bezdrátovými kamerami, které mohou být rozmístěny i v několikasetmetrové vzdálenosti od monitorovacího vozu. Součástí těchto vozidel jsou minikamery, které lze umístit na přilby zakročujících policistů. Součástí těchto kamer je dokonce i záznamové zařízení, které se zapne v okamžiku, kdy policista ztratí kontakt s monitorovacím vozidlem. Dalším důležitým prvkem je přesun pořádkových

---

²⁶ Stanovisko Policejního prezidia k nákupu protiúderových kompletů, Č.j. PPR -908/ČJ-2010-0099UP

jednotek, neboť tyto musí být dostatečně flexibilní a okamžitě reagovat na pohyb demonstrantů, či vytvoření nových míst kulminace násilí v městské aglomeraci. Pro tento účel je potřeba zajistit dostatek velkokapacitních služebních dopravních prostředků a tyto i řádně vybavit pro výkon této speciální služby, neboť je potřeba nejen přepravit policisty, ale i také pomocnou techniku, jako jsou např. elektrocentrály s osvětlovací technikou, mříže k vytlačování davu, popř. k zatarasění ulic, které lze snadno a rychle připevnit na automobily pořádkových jednotek. V případě francouzských nepokojů se velmi pozitivně projevilo používání opatvity pořádkových jednotek, která operovala přímo mezi demonstranty a měla přímé spojení na velitele zakročujících pořádkových jednotek. Tito operativci mohou podávat velmi cenné informace o úmyslech davu, náladách v davu a organizátorech, typují jedince pro následné zadržení. Takovýto operativce spolupracující s pořádkovou jednotkou musí být náležitě vycvičen, neboť se nejedná o klasickou operativní práci. Pohybuje se v nepřátelském davu, a proto je potřeba zvláštní opatrnosti. Nemůže používat vysílačku, proto komunikace probíhá přes mobilní telefony. Je třeba zvážit prostředky pro jeho ochranu a obranu. Musí splynout s davem, ale být i jasně identifikovatelný při případném zákroku proti davu, ale především pro případ jeho odhalení a co nejrychlejší pomoc ze strany pořádkových jednotek. U francouzských pořádkových jednotek též byla změněna koncepce organizace družstva. Počet policistů byl snižen na 5-6 členů. Také v krajských pořádkových jednotkách Policie ČR dochází k reorganizaci družstev, kdy se již netrvá na 10ti členném družstvu, ale počet může být snižen na 7-8 policistů. Snižováním počtu členů v družstvu se zvýší jeho flexibilita a operativnost při současném aktivním vedení zákroku.

7.2 Zařazení nových prvků do výcviku

Nové prvky jsou do výcviku krajských pořádkových jednotek zařazovány průběžně od samého počátku vzniku pořádkových jednotek. Hovoříme-li o zařazení nových prvků do výcviku, nemůžeme brát na zřetel pouze samostatný výcvik, ale též novou výstroj, výzbroj a další vybavení, neboť i tomu se potom musí podřídit samotný výcvik. Protože byla-li jednotka vybavena vrhačem granátů, musí být vycvičena také obsluha tohoto vrhače, i když toto je případ pouze jednoho dvou policistů v jednotce. Ale uvažovalo se, a snad i nadále uvažuje, o vybavení policistů v pořádkové jednotce

teleskopickými obušky. V tomto směru již i započal nějaký výcvik, ale v současné době se od tohoto upustilo a vše prozatím skončilo u nedostatku finančních prostředků.

V poslední době se tedy nově začal výcvik součinnosti družstev pořádkových jednotek s vodním stříkačem, kdy osádka vodního stříkače úzce spolupracuje s velitelem jednotky, pohybuje se společně s jednotkou a na pokyn velitele stříkač provádí činnost. Stříkač se může pohybovat za jednotkami nebo být zařazen do sestavy pořádkových jednotek, jede středem a jednotky se pohybují po boku vozidla. Jednotka má za úkol ochránit stříkač před napadáním demonstranty, kdy největším problémem, který by mohl nastat, se jeví znemožnění výhledu osádky zastříkáním okna sprejem.

V současné době je jako novinka v praxi zkoušen projekt začlenění psovodů se služebními psy do pořádkové jednotky. V rámci tohoto projektu již bylo naší jednotkou provedeno cvičení. Psovodi se psy byli zařazeni do sestavy pořádkových jednotek přímo do první linie. Efekt tohoto začlenění působil velmi dobře a v určitých případech by byl účinný a schopen odvrátit pokus o útok na jednotku. Avšak v případě fyzického útoku je zde vážné nebezpečí poranění psů, neboť pro ně nejsou žádné ochranné prostředky a pes, který se může stát terčem útoku ze strany demonstrantů, by byl lehce zranitelný. Dalším problémem byl fakt, že psy při modelové situaci, kdy jsou postaveni před dav demonstrantů, nejsou schopni psovodi udržet v klidu. Tito mají tendence vyrazet proti davu, čímž došlo na betonové silnici k poranění jejich tlap a relativně brzkému vyřazení z činnosti. Pro tento případ by snad pomohlo, dle vyjádření psovodů, nazutí kožených botiček. Začlenění psovodů do jednotek v předních liniích se tedy zatím moc neosvědčilo z důvodu ochrany psů před nežádoucími zraněními a v tomto směru je třeba ještě podniknout další kroky. Ale psovodi nebudou v žádném případě z jednotek vyřazeni, neboť nenajde-li se uplatnění v předních liniích, mohou být využiti při střežení zadržených osob, ochraně služebních dopravních prostředků pořádkových jednotek apod.

Do budoucna se počítá i s využitím výše uvedených minikamer na přilbách policistů, které budou důležitým dokumentačním prostředkem při zákrocích. Proto je tedy třeba zvážit, kterým policistům v jednotce bude tato kamera na přilbu přidělena a zároveň se ve výcvicích zaměřit na používání těchto kamer a vyzkoušet jejich možnosti, aby do budoucna mohlo být co nejefektivněji tohoto dokumentačního prostředku využito při zákrocích pořádkových jednotek.

ZÁVĚR

Krajské pořádkové jednotky se po dobu své desetileté činnosti zařadily na úroveň dalších složek Policie ČR. Již při zasedání MMF a SB v Praze v roce 2000 jejich základy obstály v této zkoušce a dokázaly svoji profesionalitu. Jednotky se rozšířily a dále zvyšovaly svoji profesní úroveň. Při střetu s pravicovými extrémisty v Janově v roce 2008 se ukázala jejich akceschopnost a i přes různé handicapy se mohou v některých směrech srovnávat se speciální pořádkovou jednotkou. Budoucnost těchto jednotek je však v současné době nejistá. V roce 2008 byla zřízena speciální pořádková jednotka v rámci Krajského ředitelství Jihomoravského kraje. Tato jednotka je již schopna pokrýt veškeré akce v rámci bývalého Jihomoravského kraje, a proto zde již svolávací krajské pořádkové jednotky byly zrušeny. Od 1.1.2001 je zřízena speciální pořádková jednotka v rámci Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, která je schopna zabezpečit svoji činnost v teritoriu celého bývalého Severomoravského kraje, tj. v rámci krajů Moravskoslezského, Olomouckého a Zlínského.

Pro rok 2010 byl schválen projekt vybudování speciální pořádkové jednotky v rámci bývalého Krajského ředitelství Severočeského kraje. Která by měla pokrývat území Ústeckého, Libereckého a popř. Karlovarského kraje. Podaří li se v blízké době naplnit plánované stavy všech těchto jednotek, a přičteme li k tomu speciální pořádkovou jednotku správy hl. m. Prahy, tak s těmito stavy bude Policie ČR schopna pokrýt celé území ČR a jednotlivé krajské pořádkové jednotky budou postupně rušeny, tak jak bude končit životnost jejich výstroje a výzbroje. Je však otázkou současné ekonomické situace, zda bude dostatek prostředků na naplnění stavů již zřízených pořádkových jednotek a zřízení další nové jednotky.²⁷

Zde se nám naskytá otázka, zda je výhodnější pro Policii ČR udržet současný stav se svolávacími krajskými pořádkovými jednotkami, nebo vytvořit nové speciální pořádkové jednotky. A je třeba porovnat výhody a nevýhody obou jednotek a z tohoto souhrnu učinit nějaký výsledek.

Výhody krajské pořádkové jednotky:

1. Jednotky jsou již vybaveny téměř vším potřebným materiálem a je třeba doplňovat pouze materiál poškozený, popř. po skončení jeho životnosti.

---

²⁷ Koncepce speciálních pořádkových jednotek Policejního prezidia, Čj. PPR-20984/ČJ-2009-0099UP.

2. Jednotky jsou vycvičeny a je třeba soustředit se pouze na intenzivnější výcvik nových členů, což je podstatně méně náročné, než výcvik celé jednotky.
3. Vozidla přidělená KPJ jsou nadále využitelná i při ekonomických odděleních jednotlivých územních odborů.
4. Policisté v těchto jednotkách jsou zařazeni na různých útvarech při územních odborech a není třeba v době nečinnosti pořádkové jednotky vyhledávat pro tyto policisty jinou pracovní činnost.

Nevýhody krajské pořádkové jednotky:

1. Zařazení policistů na jednotlivých útvarech územního odboru, což při nasazení jednotky oslabuje tyto útvary a musí se přeplánovávat služby i pro policisty, kteří nejsou zařazeni v pořádkové jednotce.
2. Delší čas potřebný ke svolání pořádkové jednotky a jejímu přesunu na místo zákroku.
3. Méně času na výcvik a secvičení celé jednotky.
4. Vyšší ekonomické nároky na platy příslušníků jednotky, neboť mnohé akce jsou placeny v přesčasových hodinách.

Výhody speciální pořádkové jednotky:

1. Pevný systém služeb, který zajistí potřebnou akceschopnost jednotky v jakoukoliv dobu na daném teritoriu.
2. V případě nečinnosti pořádkové jednotky je dostatek času na výcvik a její zdokonalování a policisty z jednotky lze využít i k hlídkové službě a jiným bezpečnostním opatřením.

Nevýhody speciální pořádkové jednotky:

1. V prvotní fázi veliké ekonomické zatížení, neboť je třeba celou jednotku vystrojit a vyzbrojit potřebným materiálem, zajistit dopravní prostředky (které nelze využít pro běžnou službu, neboť se jedná o velkokapacitní automobily), zajistit kompletní zázemí pro jednotku (ubytování, stravování, prostory pro výcvik).
2. Pro jednotku bude třeba zajistit tabulkové stavy, které nelze v rámci Policie ČR navýšit, a tedy tabulková místa budou muset poskytnout jednotlivé územní odbory, čímž dojde k oslabení jednotlivých služeb, a to především služby hlídkové.

Z mého pohledu v současné ekonomické situaci se mi tedy jeví vytvoření speciálních pořádkových jednotek a zrušení krajských pořádkových jednotek ne příliš vhodné.

Pokud se však plány na vytvoření pouze speciálních pořádkových jednotek naplní, je zrušení krajských pořádkových jednotek otázkou minimálně 2-3 let. Pro krajské pořádkové jednotky jsou zatím úkoly jasné. Je třeba sledovat světové trendy zákroků v podmínkách „městské války“. Těm přizpůsobovat nejen novou taktiku služebních zákroků, ale také výzbroj, výstroj a další vybavení PJ. Nejočekávanějšími střety by měly být asi do budoucna střety s pravicovými extrémisty a tvrdými jádry fanoušků fotbalových klubů, mezi kterými se nezdálo vyskytují také pravicoví extrémisté. Tyto skupiny osob bývají velmi dobře organizovány a na střety s policií připraveny. Proto je třeba věnovat zvýšenou pozornost přípravě policistů zařazených do pořádkových jednotek, od velitelů až těm nejnižším článkům. Stálým problémem je vozový park pořádkových jednotek. Bylo by třeba urychleně řešit problémy s velkokapacitními, řádně vybavenými vozidly pro pořádkové jednotky, neboť současný vozový park je již u všech jednotek zastaralý a nevyhovující pro potřeby těchto jednotek.

Policisté zařazení do krajských pořádkových jednotek jsou v převážné většině dobrovolníci, kteří jsou schopni dát policii něco navíc, krom svých běžných služebních povinností. Proto i v případě ukončení činnosti těchto jednotek budou až do konce odvádět svoji práci na vysoké profesionální úrovni a v budoucnu mohou najít uplatnění při tvoření a výcviku nových speciálních pořádkových jednotek, pro které budou dobrým základem.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

Literární zdroje

1. MACEK P. a kol., Pořádková činnost policie, zvláštní část, Police History Praha 2003. 87 s, ISBN 80-86477-16-9.
2. DALECKÝ J., FILÁK A., CHMELA Z., ZÁMEK D., Vybrané problémy služby pořádkové policie, Praha: PA ČR 2009, 128 s. ISBN 978-80-7251-303-1.
3. MACEK P., ZÁMEK D., Policie a hromadná narušení veřejného pořádku, Praha: PA ČR 2007, 110 s. ISBN 978-80-7251-264-5.
4. NIKL J., VOLEVECKÝ P., Divácké násilí, Praha: PA ČR 2007, 63 s. ISBN 978-80-7251-249-2.
5. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. 1. Vydání, Praha: Portál 2005. 407s. ISBN 80-7367-040-2.
6. BUCHTELOVÁ, R. a kolektiv. *Akademický slovník cizích slov : A-K*. Praha: Akademia 2000, 446 s. ISBN 80-200-0982-5.

Legislativní zdroje

1. Česko. Zákon č. 1 České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o Ústavě České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 1-16. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.
2. Česko. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod. In *Sbírka zákonů České republiky*, 1993, částka 2, s. 16-23. Dostupný na WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1993/sb01-93.pdf>>.
3. Česko. Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 19. s. 369-373. Dostupný na WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=84/1990&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.
4. Česko. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38. s. 1737-1764. Dostupný na WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2000/sb038-00.pdf>>.
5. Česko. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91. s. 4076-4116. Dostupný na WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=273/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>. ISSN 1211-1244.

Elektronické zdroje

Wikipedia, internetová encyklopedie, [on-line], 2011 [cit. 10. ledna 2010], Dostupné na www: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Hooligans>>.

Ostatní zdroje

1. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 34/1999, kterým se vydává „Statut stálé pořádkové jednotky“ a „Cvičební řád stálé pořádkové jednotky“.
2. Rozkaz policejního prezidenta č. 136/2000, kterým se vyčleňují policejní síly a prostředky k posílení Policie České republiky ochranné služby při bezpečnostním opatření v Praze v době přípravy a průběhu 55. Výročního zasedání rad guvernérů Mezinárodního měnového fondu a Skupiny Světové banky.
3. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 17/2001 k vytvoření pořádkových jednotek Policie České republiky správ krajů a ke zvyšování úrovně jejich profesionality a akceschopnosti.
4. Rozkaz policejního prezidenta č. 107/2002, kterým se vyčleňují policejní síly a prostředky pro bezpečnostní opatření při přípravě a v průběhu konání Summitu NATO v listopadu 2002 v Praze.
5. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 154/2003, kterým se stanoví postup při zřizování, organizaci, činnosti a zabezpečení pořádkových jednotek Policie České republiky.
6. Rozkaz policejního prezidenta č. 25/2005, k provedení součinnostního cvičení pořádkových jednotek Policie České republiky správy Středočeského, Jihočeského, Východočeského kraje a speciální pořádkové jednotky Policie České republiky správy hl. m. Prahy.
7. Rozkaz policejního prezidenta č. 63/2006, k provedení štábního a součinnostního cvičení pořádkových jednotek Policie České republiky správ krajů a speciální pořádkové jednotky Policie České republiky správy hl. m. Prahy.
8. Rozkaz policejního prezidenta č. 31/2007, k provedení součinnostního cvičení pořádkových jednotek Policie České republiky správ Středočeského, Západočeského, Severočeského a Východočeského kraje, speciální pořádkové jednotky Policie České republiky správy hl. m. Prahy a antikonfliktních týmů Policie České republiky správ krajů.
9. Koncepce speciálních pořádkových jednotek Policejního prezidia, Čj. PPR-20984/ČJ-2009-0099UP.

10. Stanovisko Policejního prezidia k nákupu protiúderových kompletů, Č.j. PPR - 908/ČJ-2010-0099UP.

SEZNAM ZKRATEK:

KPJ	krajská pořádková jednotka
MMF	mezinárodní měnový fond
PPJ	pohotovostní pořádková jednotka
SB	světová banka
SPJ	stálá pořádková jednotka
SJčK	Správa Jihočeského kraje
SJmK	Správa Jihomoravského kraje
SSmK	Správa Severomoravského kraje
SStčK	Správa Středočeského kraje
SVčK	Správa Východočeského kraje
SSvčK	Správa Severočeského kraje
SZčK	Správa Západočeského kraje
ZPPP	závazný pokyn policejního prezidenta

PŘÍLOHA I

1. Protiúderový komplet

2.

3.

Části protiúderového kompletu – chrániče hrudníku a stehen

4. Části protiúderového kompletu – chrániče nohou

5. Protiúderová přilba

6. Protiúderový štít

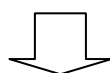
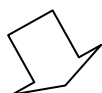
7. Taktická vesta s výzbrojí

BALISTICKÁ VESTA

TAKTICKÁ VESTA

PROTIÚDEROVÁ OCHRANA

8. Koncepce vývoje modulárního vybavení pro policisty

9. Pyrotechnika

10. Mobilní monitorovací centrum (MMC)

11. Vysouvací stožár s kamerami na MMC

12. Pracoviště operátorů v MMC

13. Pracoviště operátorů v MMC

14. Vozidla krajské pořádkové jednotky – pro porovnání s obr. níže

15. Vozidla jednotky SRN – pro porovnání s obr. výše